Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 38 (2933)
16 ДУШАНБА ФЕВРАЛЬ 1976 й.
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади
Баҳоси 2 тийин

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ПРАВДА саҳифаларида

◆ «Олимлар — халқ хўжалигига» — газетанинг бугунги бош мақоласи ана шундай номланади. Барча совет кишилари қатори олимлар ҳам КПСС XXV съездига фаол тайёргарлик кўришмоқда. Партия Марказий Комитетининг «1976—1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналишлари» тўгрисидаги лойиҳаси илмий муассасалар коллективида кенг муҳокама қилиняпти, қизгин қўллаб-қувватланяпти. Ана шу лойиҳада Ватанимиз фани олдига ҳам улкан вазифалар қўйилади. Совет фани табиат ва жамият қонуниятларини тадқиқ этишни янада кенгайтиришга, коммунизм моддий-техника базасини бунёд этишнинг актуал проблемаларини ҳал этишга, фан-техника тараққиёти ҳамда ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишга, халқ фаровонлигини юксалтиришга, меҳнаткашлар коммунистик дунёқарашини шакллантиришга қўшаётган ҳиссасини кўпайтириб боришга даъват этилган, дейилади жумладан бош мақолада.

◆ **«Норвегия — Совет Иттифоқи» жамиятининг энг кекса аъзоларидан бири, Норвегия ишчилар ҳаракатининг ветерани Ханс Юхансен СССР Олий Совети Президиумининг Фармонига мувофиқ Халқлар Дўстлиги ордени билан мукофотланди.**

КПСС XXV СЪЕЗДИ ОЧИЛИШИГА 7 КУН ҚОЛДИ

МЕҲНАТ ЗАФАРЛАРИМИЗ— КОММУНИСТЛАР АНЖУМАНИГА!

ТАШАББУС КЕНГ ҚУЛОЧ ЁЙМОҚДА

САМАРАДОРЛИКНИ ОШИРИШ ЙЎЛИДА

КПСС XXV СЪЕЗДИ ДЕЛЕГАТЛАРИ

БАХТИ КУЛГАН АЁЛ

Ойжамол опанинг раҳбарлик маҳорати, ишчиларга нисбатан меҳрибонлиги, эътиборлиги, ишлаб чиқаришнинг ҳақиқий жонкуярлиги ҳақида сўз борганда бирга меҳнат қилган кишилар доимо унга юксак баҳо бериб келадилар. Унинг ҳаётий йўли ижтимоий ишлаб чиқаришга раҳбарлик билан бевосита боғланган.

Меҳнат фаолиятини ўнинчи синфни битирган йили, мурғаккина пайтида Улуғ Ватан урушининг машаққатли 1942 йилида бошлаган. Шундан буён енгил саноат ишлаб чиқариши мутахассиси, 1952 йилдан буён республика Енгил саноат министрлигига қарашли 2-тикув фабрикасига, трикотаж фирмасига, 3-тикув фабрикасига раҳбарлик қилиб келди.

Ойжамол Ҳамидовна Қодирова ўтган йил июнь ойидан буён «Қизил тонг» тикув ишлаб чиқариш бирлашмасига бош директорлик қилмоқда. Ҳамма жойда бўлганидек, у уч ярим минг кишилик катта коллектив ўртасида ҳам обрў-эътибор қозонди. О. Қодирова ишлаб чиқариш билан бирга ишчиларнинг меҳнат ва турмуш шароитлари тўгрисида ўйлайди. Бу ерда ҳам дарҳол кўпгина хайрли ишларга қўл урди.

Уч юз эллик ўринли ошхона ишга туширилиш арафасида. Бу озиқ-овқат комбинатида кулинария магазини, миллий, европача ва парҳез ошхоналари бўлади. Турли хил кондитер маҳсулотлари тайёрланади. Бирлашма ҳовлисида маиший хизмат кўрсатиш корпуси қурилмоқда. Унда поликлиника, тиш даволаш, терапия, даволаш хоналари бўлади. Кийимларни химиявий тозалаш, ремонт қилиш ва якка буюртмалар тикиш салонлари ишчилар хизматида бўлади...

Ўзлари учун қулай шароитлар яратиб берилган фирма ишчилари бу ерга келганларида уй-рўзгор ташвишларини ўйламайдилар... Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети томонидан навбат билан тақсимланадиган уйлардан ташқари, фирма ишчилари учун қўшимча равишда бу йил яна 30— 40 та квартира қурилиши учун министрлик томонидан 400 минг сўм ажратилди.

Бирлашма коллективи тўққизинчи беш йилликда катта ютуқларга эришди. 1975 йилнинг ўзидагина эркаклар, аёллар, болалар ва қизлар пальтоларидан планга қўшимча уч миллион сўмлиги савдо тармоқларига юборилди. 59 номдаги буюм Давлат Сифат белгиси билан тайёрланди.

КПСС Марказий Комитетининг партия XXV съездига лойиҳасини якдиллик билан маъқуллаган коллектив ўнинчи беш йилликда маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини 8,5 процент оширишга қарор қилди. 1976 йилда планга қўшимча икки миллион 400 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинади. Жумладан, бир миллион сўмлиги партия XXV съезди очиладиган кунга коллективнинг муносиб армуғони бўлади. Бу йил 12 буюмнинг Давлат Сифат белгиси олишига эришилади...

Бу вазифаларни муваффақиятли амалга ошириш учун корхонада катта реконструкция, механизациялаш, янги техника ва технологияни жорий этиш ишлари олиб борилмоқда. Айниқса ишлаб чиқаришда сифатни бошқариш муҳим роль ўйнамоқда. Шу туфайли маҳсулотларнинг 99 процентини биринчи сортга топширишга муваффақ бўлинмоқда. Бу коллективнинг катта ютуғи. Ана шу муваффақиятларда ишлаб чиқариш раҳбари бўлмиш О. Қодированинг ҳам катта хизмати бор.

Ҳурмат белгиси ордени, Юбилей медали эгаси бўлган коммунист Ойжамол Қодирова Октябрь район партия комитетининг аъзоси, район Советининг депутати. Уни меҳнаткашлар 1952 йилдан буён муттасил район ва шаҳар Советига депутат қилиб сайлаб келишмоқда. XVIII Тошкент область партия конференцияси қатнашчилари Ойжамол Қодировага катта ишонч билдириб КПССнинг XXV съездига делегат қилиб сайладилар.

А. ОБИДХЎЖАЕВ.

Ўнлар ташаббуси амалда

ДАҚИҚАЛАР ҲИСОБДА

Маҳаллий саноат бошқармасига қарашли Тошкент кўн-галантерея фабрикасининг кўнлаклаш цехининг ишчиси Маҳмуд ОДИЛОВ ўзининг ўнинчи беш йилликка мўлжаллаган ишлаб чиқариш планлари тўгрисида ҳикоя қилади.

—1975—1980 йилларда икки беш йиллик топшириғини бажариш ташаббуси билан чиққан республикамиз ўн ишлаб чиқариш илғорининг бошлаган ватанпарварлик ташаббуси мени ҳам ниҳоятда тўлқинлантириб юборди.

Корхонада орттирган тажрибамга таяниб ўтган беш йилликда икки беш йиллик ишлаб чиқариш топшириғини бажаришга муяссар бўлган эдим. Бироқ, қабул қилинган янги марралар ишга янгича ёндошишга, фойдаланилмай ётган резервларни қидириб топишга даъват этади. Кўп йиллар давомида юқори унумдорликка эришиш бўйича орттирган тажрибам бу соҳада сўзсиз қўл келади. Ички резервларни қидириб топиш бўйича анчагина ишларни амалга оширдим. Эндиликда интилишимнинг асосий йўналишини меҳнатни ташкил этишни такомиллаштиришга қаратяпман.

Орттирган катта тажрибам, менга машиналарнинг ишлаш меъёрини чуқур ҳис этиш, ишдан чиққан деталларни эса ўз вақтида алмаштириш, шунингдек, эскириб бораётган кисмларини ўз вақтида аниқлашга имкон бермоқда. Шунингдек, вақтни тежаш мақсадида машинадаги нуқсонларни ремонтчи-слесарлар келишини кутмасдан ўзим созлайман. Натижада зарур дақиқаларда техника менга панд бермаяпти.

Сунъий кўнларни лаклаш анча мураккаб жараёнлардан бири ҳисобланади. Бу жараёнлар қатъий технологик жараёнга амал қилишни талаб этади. Бу соҳада кичик хатога йўл қўйсанг ҳам маҳсулот сифатсиз бўлиб, унга қайтадан ишлов бериш учун анчагина вақтни сарфлашга тўғри келади.

Мен барча жараёнларни диққат билан ўрганиб, ўзимга топширилган ишни сидқидилдан адо этяпман. Технологик жараёнлар бўйича ўзимнинг иш графигимни тузиб чиққанман. Ана шунга биноан қандай камчилик учраб турса дарҳол барҳам беришга интиламан. Натижа ёмон бўлмаяпти. Иш вақтини қайтадан планлаштириб олиш туфайли ишлаб чиқаришни бир меъёрда ташкил этиш билан яхши кўрсаткичларга эришаяпман.

Иш жараёнида бир неча аралаш касбларни ўрганиб олдим. Шунинг учун ҳам бошқа цехларда ишни уддалаб кетаоламан. Зарур бўлиб қолса бирор сабаб билан ишга келмай қолган ҳамкасбларим ўрнида ҳам ишлаб кетаоламан. Бир ўзинг эмас, балки цех иши учун, қолаверса, бутун корхона фаолияти учун масъулиятни ҳис қилиш кўнгиллидир.

Ишлаб чиқаришда орттирган катта тажрибам ёш ишчиларга ўз вақтида ёрдам кўрсатиш имконини бераяпти. Шогирдларингнинг ҳам ўзинг каби яхши ишлаётганини кўриб қувонасан, киши. Шунинг учун ҳам бошқаларни ўргатиш билан ўзим ҳам меҳнатни муттасил такомиллаштириб боряпман.

Бу тадбирларнинг барчаси менга меҳнат унумдорлигини ўстириш, бир кунда икки кунлик ишлаб чиқариш нормасини бажариш имконини беряпти. Бундан кейин ҳам иш суръатини сусайтирмасдан янада зарбдор ишлашга интиляпман. Менинг маррам— коммунистларнинг навбатдаги анжуманининг очилиш арафасига қадар биринчи квартал ишлаб чиқариш топшириғини бажаришдир. 1980 йилнинг декабрь ойига қадар эса, икки беш йиллик топшириғини адо этаман.

Янги йилнинг биринчи кунлариданоқ ҳар куни икки кунлик ишлаб чиқариш топшириғини бажаришга муяссар бўлмоқдаман. Ҳозирда менинг меҳнат календаримда 1976 йилнинг март ойи бормоқда.

ЗАФАРЛИ ОДИМ

КПСС Марказий Комитетининг партия XXV съездига лойиҳасини қизғин муҳокама қилаётган Тошкент резина-техника буюмлари заводининг аҳил коллективи съезд шарафига ўтказилаётган зарбдор ўн кунликларни меҳнатда яхши кўрсаткичлар билан якунламоқда. Икки ойлик планни съезд очилишидан уч кун олдин уддалашга ва қўшимча яна 8 минг сўмлик маҳсулот реализация қилиш учун самарали меҳнат қилаётган корхона коллективи январь ойи планини муддатидан 6 кун илгари бажарди. Завод меҳнатчилари йиллик планни 27 декабргача бажаришга, планга қўшимча 120 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга аҳду-қарор қилдилар.

Заводда бу мажбуриятларни бажариш учун социалистик мусобақа тобора кенг қулоч ёймоқда. Коммунистлардан А. Қораев, Р. Климин, С. Мадраҳимова ва бошқалар смена топшириқларини 130 —140 процентдан ошириб бажариб, барчага ўрнак бўлмоқдалар.

Т. НАЖМИЙ.

МАТБААЧИЛАР ТУҲФАСИ

3-босмахона бош корхонасининг коллективи партия XXV съездини зарбдор меҳнат билан нишонламоқда. Улар съезд очиладиган кунни икки ойлик топшириқни бажарганликлари тўгрисидаги рапорт билан кутиб олишга аҳд қилишган. Коллектив 20 февралгача 170 минг босма лист журнал маҳсулотларини босмадан чиқариши керак.

Бугун ана шу ҳисобдан тайёр маҳсулотлар омборига 120 минг лист топширилди. Уларнинг бундай илғор иш методлари партия XXV съезди шарафига бағишланган зарбдор декада давомида 170 минг эмас, балки камида 200 минг босма лист турли хил китоб-журналлар тайёрлаш имконини беради.

ЯНГИЛИК ҚЎЛ КЕЛДИ

Партия XXV съездига бағишланган меҳнат беллашувида актив иштирок этаётган экспериментал фурнитура-механика заводи ишчилари яхши кўрсаткичларни қўлга киритяптилар. Айниқса, смена топшириқларини бир ярим бараваргача етказиб адо этаётган қолипловчи З. Шилькова, буюмларни жилоловчи Н. Панасенко каби ишлаб чиқариш машъаллари ҳамкасбларига намуна бўлмоқда. Уларнинг ғайрат-шижоати туфайли завод коллективи ҳар куни топшириққа қўшимча 2,5-3 минг сўмлик кўп металл-фурнитура буюмларини ишлаб чиқариб, ўз буюртмачиларини хушнуд этаяпти.

Кам маблағ сарфлаб, кўплаб сифатли металл-фурнитура буюмлари тайёрлаш, меҳнатда юксак унумдорликка эришиш — завод ишчиларининг эзгу шиори.

▲ ТИНЧЛИК ФОНДИГА

АВИАСОЗЛАРНИНГ МЕҲНАТ УЛУШИ

Совет кишилари тинчлик тарафдорлари ҳаракатида шахсан иштирок этишиб коммунистик шанбаликларни уюшқоқлик билан ўтказиб шу куни тушган барча маблағни тинчлик фондига ўтказмоқдалар. «Миконд» заводининг меҳнаткашлари шаҳримизда биринчилардан бўлиб оммавий шанбалик ўтказдилар.

Ўтган шанба куни эса В. П. Чкалов номидаги авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг авиасозлари — ишчилар, инженерлар, хизматчилар ўз ўринларини эгалладилар.

Корхонада кенг қулоч ёйдирилган КПСС XXV съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақада «Ҳар бир иш ўрнида юксак унумдорлик билан меҳнат қиламиз» деган шиор кенг қулоч ёйган.

Авиасозлар шанба куни ҳам ана шундай меҳнат қилдилар. Масалан, Ленин ва Меҳнат Қизил Байроқ орденларининг кавалери, донгдор фрезерчи Альбина Девятова 600 та деталини тайёрлаш мажбуриятини олган эди. Тушга қадар у зиммасидаги топшириқнинг ярмидан зиёдасини бажариб бўлди. Учинчи цехда унинг ташаббусига жуда кўплаб илғор ишчилар қўшилишди.

Йиғувчи-слесарь В. Талдикин ўзи билан ёнма-ён ишловчи А. Акимов ва Г. Соленоковлар билан биргаликда уч соат ичида кунлик топшириқнинг 80 процентини бажарди, смена охирига келиб улар ўз нормаларини 140 процент бажарганликлари маълум бўлди. Бирлашманинг В. Аварякин, И. Гаранин, Г. Голиков, Евгений ва Павел Алферов ва бошқа жуда кўп ишчилари фидокорона меҳнат қилдилар.

Шанба куни корхона территорияси ва унга ёндош бўлган кўчаларда ҳам жуда катта ҳажмда ободонлаштириш ишлари бажарилди.

Авиасозлар меҳнат кунидан тушган бир неча ўн минг сўмни совет Тинчлик фондига ўтказадилар.

Шинам уй-жойлар

«Промгражданводстрой» трестининг 1-қурилиш участкаси бунёдкорлари пойтахтимизнинг Самарқанд дарвоза кўчасида 56 квартирали янги серияли уй-жойларни фойдаланишга топширдилар. Трестнинг Александр Ким бошлиқ бригадаси партиямиз XXV съездини муносиб кутиб олишга интилиб 1,5 ой олдин маррага етди. Янги уй атрофида йўлкалар, хиёбон ва гулзорлар бунёд этилиб, давлат қабул комиссиясига топширилди. Ҳамшаҳарларимиз учун янги уйда барча шароитлар муҳайё этилган унинг хоналари, пешайвонлари бирмунча кенгроқ.

Шу кунларда давлат қабул комиссияси томонидан яхши баҳога қабул қилиб олинган ушбу турар жой биносига ҳамшаҳарларимиз кўчиб киришмоқда. Бригада коллективи бу ерда яна бир 56 квартирали турар жой биноси қурилишида ҳам ишларни жонлантириб юборди.

Экскаватор заводининг коллективи КПСС XXV съездини катта ютуқлар билан нишонлашга аҳд қилган. Иши билан сўзи бир машинасозлар ана шу мақсад йўлида фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

СУРАТДА: корхона механика цехининг бир группа зарбдор ишчиларидан ўнинчи беш йиллик топшириқларини 3,5—4 йилда бажаришга аҳд қилганлар (чапдан-ўнгга) А. Сейдумиров, Б. Ойнабеков, Р. Йўлдошев, Т. Содиқов ва П. Шамгуноз ўртоқлар.

М. Нуриддинов фотоси.

ОБОД ҚИЛИШМОҚДА

«Тошкенткабель» заводи коллективи Чилонзор ва Фрунзе районы меҳнаткашларининг шаҳримизни янада обод қилиш борасидаги ташаббусига тўла қўшилди. Корхонанинг ишчи ва хизматчилари ишдан бўш вақтларида 50 соат ишлаб беришга аҳд қилдилар. Ўтган шанба ва якшанбаликларда улар завод территориясини чиқиндилардан тозалаб, кўчатлар ўтказишди.

Ободонлаштириш уч ойлигида Трактор заводи, химия ва целлюлоза илмий-текшириш институти коллективи бошқаларга намуна бўлмоқда. Бугунги кунгача Куйбишев районида 35 километр ирригация шохобчалари чиқиндилардан тозаланиб 2 минг туп кўчат ўтказилди.

● «ЎРОҚ ВА БОЛҒА» ИТТИФОҚИ

Пахта теримининг зарбдорлари

▲ ТОШКЕНТ МЕҲНАТКАШЛАРИ ҚИШЛОҚ БИЛАН ОТАЛИҚ АЛОҚАНИ МУСТАҲКАМЛАМОҚДАЛАР ▲ СИРДАРЁ ВА ЖИЗЗАХ ОБЛАСТЛАРИНИНГ ДЕҲҚОНЛАРИ «ОҚ ОЛТИН» ЙИҒИМ-ТЕРИМИ КУНЛАРИДАГИ КАТТА ЁРДАМИ УЧУН ШАҲАРЛИКЛАРГА ҚИЗҒИН МИННАТДОРЧИЛИК БИЛДИРМОҚДАЛАР ▲ ЎЗБЕКИСТОННИНГ КАТТА ПАХТА ХИРМОНИГА ПОЙТАХТ СТУДЕНТЛАРИ ВА ЎҚУВЧИЛАРИНИНГ ҚЎШГАН САЛМОҚЛИ ҲИССАСИ

Ўтган шанба куни Горький номидаги давлат рус академик драма театрининг биносида шаҳар активининг 1975 йили оталик ёрдами кўрсатиш якунларига бағишланиб Сирдарё ва Жиззах областларининг партия, совет, қишлоқ хўжалик органлари вакиллари иштирокидаги йиғилиши бўлиб ўтди.

Йиғилишни Ўзбекистон КП Тошкент шаҳар комитетининг биринчи секретари А. А. Хўжаев қисқача кириш сўзи билан очди.

Йиғилишда шаҳар партия комитетининг секретари В. В. Барабаш доклад қилиб, шаҳримиздаги меҳнат коллективларининг қишлоққа кўрсатган катта оталик ёрдами ҳақида, Мирзачўл хўжаликларида тошкентлик студентлар ва ўқувчиларнинг Ўзбекистоннинг улкан «оқ олтин» ҳосилини йиғиб-териб олиш давридаги фидокорона ишлари ҳақида гапириб берди.

Сирдарё, Жиззах ва пойтахт областининг пахта майдонларида Тошкентдаги ҳамма олий ўқув юртлари, ўрта махсус ўқув муассасалари, ҳунар-техника билим юртларининг студентлари жуда яхши ишладилар. Пахтани йиғиштириб олишда шаҳарнинг 70 мингдан зиёд студенти ва ўқувчиси қатнашди, улар юз минг тоннадан кўп «оқ олтин» териб беришди.

Ўзбекистон КП Жиззах область комитетининг иккинчи секретари Е. Клейменов 1975 йили Мирзачўл хўжаликларида пахта йиғим-теримидаги социалистик мусобақада энг юксак кўрсаткичларга эришган Тошкент Давлат медицина институти, Тошкент политехника институти, халқ хўжалиги институти, темир йўл транспорти инженерлари институти, тўқимачилик ва енгил саноат институти, 2-индустриал-педагогика техникумига эсдалик Қизил Байроқларини топширади.

Сирдарё область партия комитетининг секретари М. Умбетов мусобақа ғолиблари бўлмиш Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институти, ТошДУ, автомобиль йўллари институти, топография техникуми, 14 ва 86-ҳунар-техника билим юртларига Қизил Байроқларни топширади.

Беш йиллик якунловчи йилида Сирдарё области меҳнаткашлари тошкентликлар ёрдами билан давлатга 315 минг тонна пахта етказиб бердилар. Бунинг 45,7 минг тоннаси халқ хўжалиги планида кўзда тутилганидан ортиқдир.

«Главголодностепстрой» бошлиғи Т. Боймиров мусобақа ғолибларига— фармацевтика, Низомий номидаги педагогика институтларига, алоқа политехникумига, геология-разведка ҳисоб-кредит, маданий оқартув техникумларига Қизил Байроқларни топширди.

Актив йиғилишда сўзга чиққан Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтининг ректори С. Пўлатов институтда олиб борилаётган катта ўқув, меҳнат ва тарбиявий ишлар ҳақида гапирди. ТошДУ биринчи курс студенти Р. Гареева пахта йиғим-теримида қатнашган студентлар коллективининг ишлари ҳақида гапириб, Тошкент студентларининг кўп минг кишилик армияси номидан бундан буён ҳам Ўзбекистон деҳқонларига уларнинг 1976 йилги юксак режалари, КПСС Марказий Комитетининг партия XXV съездига лойиҳасида белгиланган вазифаларни бажаришда уларга актив ёрдам кўрсатишга тайёр эканликларини изҳор қилди.

телетайп лентасидан

◆ **ВАРШАВА. Бельско-бяла ва Тихи шаҳарларидаги кичик литражли автомобиль заводлари бу йил қарийб 120 минг енгил автомобиль, шу жумладан 80 мингдан кўпроқ «ФИАТ—126П» маркали ва 40 мингта «Сирен» машиналарини ишлаб чиқаради. Бу эса ўтган йилдагига нисбатан қарийб учдан бир баравар кўп.**

Польшадаги автомобилсозлик заводларининг коллективлари ўз зиммаларига келгуси йиллар учун дадил вазифаларни олдилар. Беш йиллик охирига бориб заводларнинг конвейерларидан бир миллиондан кўпроқ енгил автомобиль тушириш режалаштирилмоқда.

◆ ЛОНДОН. Лондонда ўтказилган оммавий митинг қатнашчилари Чилидаги фашист хунтасига қурол-яроғ етказиб беришни ва Чили ҳарбий хизматчиларини ўқитишни дарҳол тўхтатишни талаб қилдилар. Бу митингни Чили халқи билан бирдамлик Британия комитети уюштирган эди. Тўпланганлар Чили молларини бойкот қилишга даъват этдилар. Митингда денгизчилар миллий касаба союзи билан бирдамлик юзасидан резолюция қабул қилинди. Бу касаба союз аъзолари Англия портларидаги Чили кемаларига хизмат кўрсатишдан бош тортмоқдалар.

◆ **МАДРИД. Барселонанинг турли районларида намойишлар ўтказилди. Бу намойишларда шаҳар аҳолисидан бир неча минг киши иштирок этди. Намойишларнинг қатнашчилари барча сиёсий маҳбусларнинг авф этилишини талаб қилдилар. Полициянинг кучайтирилган нарядлари кўздан ёш оқизадиган газ ва таёқларни ишга солиб, намойишчиларни тарқатиб юборди. Намойишларнинг бир қанча қатнашчилари қамоққа олинди.**

(ТАСС).

ЯНГИ РАЙОННИНГ ЭРТАНГИ ЖАМОЛИ

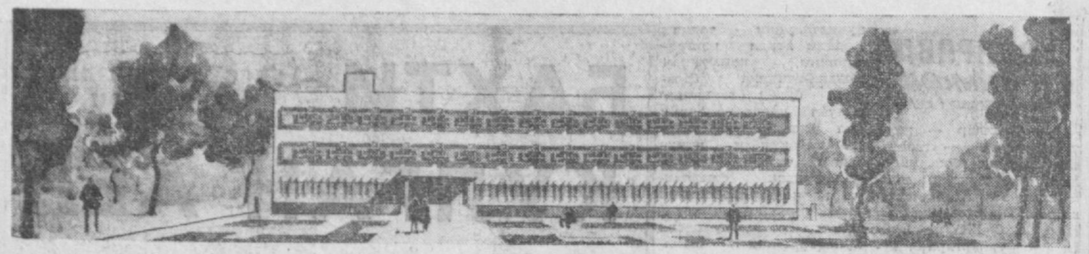

СУРАТДА: Собир Раҳимов районида келгусида қад кўтарадиган янги маиший хизмат кўрсатиш комплексининг лойиҳаси.

Яхши натижалар билан якунланган тўққизинчи беш йиллик 1970 йилда ташкил топган Собир Раҳимов районини ободонлаштириш, санитария ҳолатини тубдан яхшилаш ва район хўжалигини ривожлантириш бўйича муҳим программани амалга ошириш даври бўлди.

Ўтган беш йилликда район хўжалигини ривожлантиришга сарфланган капитал маблағлар 160 миллион сўмдан ортиқроқни ташкил этди. Шу давр мобайнида 440 минг квадрат метр уй-жой майдони фойдаланишга топширилиб, уларда 12 минг оила уй тўйларини ўтказди. Иккита поликлиника, олтита мактаб, ўнта мактабгача тарбия болалар муассасалари, 800 томошабин ўринли «Нукус» кинотеатри, кўп миқдорда савдо ва маиший хизмат кўрсатиш объектлари ишга туширилди. Чинни заводи, тошни қайта ишлаш комбинати, тара ремонти заводлари тўла реконструкция қилинди, «Миконд», «Компрессор», агрегат заводлари ва райондаги бошқа корхоналарда янги қувватлар ишга туширилди. Янгидан ташкил этилган 1 ва 2-Қорақамиш турар жой массивларида, Чимбой кўчаси, Олимпия шаҳарчаси ва ТошМИ шаҳарчаларида уй-жой қурилиши кенг миқёсда олиб борилди. Беш йил мобайнида катта ҳажмда ободонлаштириш ишлари ҳам амалга оширилади. Умумшаҳар магистралига кирувчи Ҳалқа бульвар, магистраль каналларидан ўтувчи тўртта кўприк ва учта дюкер қурилиб бир нечта хиёбон ва соҳиллар, бульварлар ободонлаштирилди ва кўкаламзорлаштирилди. Шастри ва Беруний ҳайкаллари қурилди ва атрофлари ҳам ободонлаштирилди. Кўп қаватли уй-жойларнинг ташқи пардозлари сифати анча яхшиланди. Миллий нақшли декоратив мозаика билан сайқал бериладиган пардозлаш ишлари кенг қўлланилиб, райондаги асосий кўчаларда бунёд этилган иншоотлар ва биноларни пардозлаш сифати тубдан яхшиланди. Хусусий уй-жойларнинг ҳам ташқи қиёфаси ободонлаштирилди.

Бир нечта шаҳар ва район ичида қатновчи янги автобус маршрутлари, маршрут бўйича қатновчи таксилар, 1-Қорақамиш турар жой массивига қатновчи трамвай линиясининг фойдаланишга топширилиши район аҳолисига транспорт хизмати кўрсатишни анча яхшилаш имконини берди. Собир Раҳимов районида капитал қурилишнинг кенг миқёсда олиб борилиши меҳнаткашларнинг фаровонлигини ошириш ва районни шаҳримизнинг асосий районларидан бирига айлантириш имконини берди.

Ўнинчи беш йилликда район олдида яна катта истиқболлар очиляпти. Бу, биринчи навбатда, ҳажми деярли бир миллион квадрат метр майдонни ташкил этадиган уй-жой қурилишидир. Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг 1975 йил февраль ойида қабул қилган «Тошкент шаҳрини комплекс қуриш ва ободонлаштириш суръатлари ва сифат даражасини ошириш тадбирлари тўғрисида»ги қарорида Собир Раҳимов районининг мавжуд уй-жой фондини тубдан реконструкция қилишни амалга ошириш кўзда тутилган. Собир Раҳимов кўчаси атрофларида бунёд этиладиган «Марказ-17», «Марказ-18» янги микрорайонлари эски шаҳарда биринчи навбатда қуриладиган янги микрорайонлар бўлади. Уларнинг деярли 500 гектарлик территориясида 150 минг квадрат метр уй-жой майдони фойдаланишга топширилиб, бу ерда 17 минг киши истиқомат қиладиган бўлади. Бу микрорайонлар «Себзор» шимоли-ғарб экспериментал қурилиш райони таркибига кириб, унинг лойиҳасини «Ташгипрогор» институти ишлаб чиқмоқда. Бу янги микрорайонларнинг архитектуравий-планлаштириш композицияси ва қиёфасини лойиҳаловчилар «Ўзбекистон 50 йиллиги» магистрали, Аҳмад Дониш ва Собир Раҳимов кўчаларининг ўзига хос тузилишини сақлаб қолган ҳолда қурилишни ҳал этдилар. 1976 йилда бу микрорайонларда 5 та тўрт қаватли турар жой биноси қурилиши бошланади. Айтиб ўтилган янги микрорайонлар қурилишини асосан 1977—1978 йилларда амалга ошириш кўзда тутилган. Кейинчалик Беруний кўчаси, Чимбой ва Сағбон кўчалари атрофида «Марказ-19», А—1, Б—1, Б—3, Б—4 микрорайонлари қурилиши ҳам бошлаб юборилади. Қорасарой кўчасида бунёд этиладиган «Марказ—22» квартали территориясида яқин вақт ичида 2 минг аҳоли истиқомат қиладиган экспериментал уй-жой комплекси қурилиши бошланади. Уни Тошкентдаги жамоат ва турар жой биноларини экспериментал лойиҳалаш зонал илмий-тадқиқот институти тайёрлаган. Бу янги комплекс қурилишида архитектура ва замонавий шаҳарсозлик амалиёти эришган энг сўнгги ютуқлардан фойдаланилади. ТошМИ комплекси, Тансиқбоев ва Қамарнисо кўчаларида ҳам типовой турар жой бинолари қурилиши давом эттирилади. 1 ва 2-Қорақамиш турар жой массивларида тўққиз қаватли турар жой биноларини, Урозбоев кўчасида эса «Главташкентстрой» ҳисоблаш марказини ва 29-АТСни, Шамсутдинов кўчасида музика мактаби ва 800 ўринли кинотеатрни, 2-Қорақамиш массивида совет колхоз бозори ва бошқа қатор объектларни қуриш кўзда тутилган. ТошМИ шаҳарчасида уй-жой ва ётоқхоналар билан бирга ўқув ва даволаш марказлари қурилиши ҳам амалга оширилади.

Янги беш йилликда олий ўқув юртлари шаҳарчаси ҳам янада кенгаяди. Бу ерда Тошкент Давлат университетининг биология-тупроқшунослик факультети, асосий кутубхонаси, турар жой бинолари ва ётоқхоналари, шунингдек, Тошкент политехника институтининг кўпгина факультетлари бинолари, кинотехникумининг ўқув корпуси ва ётоқхонаси, Қамарнисо кўчасида эса 500 киши қатнаб даволанадиган поликлиника, спорт комплекслари қурилиши бошлаб юборилади. Яқин кунлар ичида шаҳарчада олий ўқув юртлари маданият саройи студентларга ўз эшикларини очади.

Бутун район миқёсида катта уй-жой қурилиши программасини амалга оширишдан ташқари, Беруний кўчасида «Узгипрогаз» институтининг инженерлик-лаборатория корпуси, А. Ниёзов кўчасида «ТашЗНИИЭП»нинг етти қаватли янги бош корпуси, Қамарнисо кўчасида Тупроқшунослик ва ўсимликшунослик институтининг инженерлик-лаборатория корпуси, Катта Олмазор трассасида агрегат заводи машинасозлар саройи, Шимолий Олмазор кўчасида 110 ўринли ҳаммом, Қорасарой кўчасида 500 киши қатнаб даволанадиган поликлиника, Кочубей ва Вилоят кўчаларида болалар саломатлигини тиклаш касалхонаси ва 420 ўринли туғруқхона, шунингдек, 10-шаҳар касалхонаси территориясида икки қаватли бинолар каби умумшаҳар аҳамиятига эга бўлган қатор ажойиб бино ва иншоотлар қурилиши амалга оширилади. Қорасарой кўчасида «Главташкентстрой» керамзит қум заводининг, Дадабоев кўчасида эса кўн-галантерея буюмлари фабрикалари каби корхоналарнинг биноларини жойлаштириш кўзда тутилмоқда. 2-йирик панелли уйсозлик заводи тўла реконструкция қилиниб, тўққиз қаватли турар жой бинолари учун қурилиш материаллари ишлаб чиқара бошлайди. Шунингдек, агрегат, тажриба-механика, экскаватор ремонти заводлари, «Шарқ» бирлашмаси, «Миконд», «Компрессор» заводлари ва райондаги бошқа кўпгина корхоналарда янги қувватларни ишга тушириш кўзда тутиляпти.

Ўнинчи беш йилликда ободонлаштирувчилар олдида ҳам райондаги барча кўчаларни, проездларни асфальтлаш ва ёритиш, территориянинг санитария ҳолатини яхшилаш, ирригация хўжалигини, суғориш ва кўкаламзорлаштиришни тараққий эттириш, Кайковус, Қичқириқ, Дамаши, Қорақамиш каби магистраль каналларнинг реконструкциясини тугатишдек муҳим масалаларни ҳал этиш вазифаси турибди. Сағбон кўчасида генерал Собир Раҳимовга, Форобий кўчасида (аввалги Чиғатой кўчаси) эса Абу Наср Ал Форобийга шунингдек, студентлар шаҳарчасида Улуғ Ватан урушида ҳалок бўлган студентларга ҳайкал ва ёдгорлик иншоотлари билан бирга майдонлар, микроиқлим вужудга келтириш учун янги парк, бульвар, хиёбонлар бунёд этиш кўзда тутилган. Санитария-гигиена ва эстетика шароитларни вужудга келтириш ва меҳнаткашларнинг дам олишлари учун каналлар бўйлари ва соҳилларида пляжлар қурилади.

Шаҳар айланма йўли ва Тошкент—Москва темир йўл тармоғи атрофини ободонлаштириш тўғрисидаги масала кейинги йилларда бир неча марта кўриб чиқилганига қарамай, ҳанузгача муваффақиятли ҳал этилгани йўқ. Шумилов станцияси ва унинг атрофидаги плансиз қурилган бир қаватли уй-жойлар замонавий талабларга жавоб бермайди. Ўрта Осиё темир йўли бошқармаси станцияни реконструкция қилиш ва унинг атрофидаги территорияда капитал қурилиш масаласини жуда сустлик билан ҳал этмоқда. Темир йўл тармоғи яқинига жойлашган шимолий саноат зонаси корхонаси асосан «Главташкентстрой» системасига қарашлидир. Бу корхоналарнинг раҳбарлари ўз территорияларини тартибга келтиришлари учун зарур чораларни кўришлари керак, албатта. Чунки, пойтахтимизнинг фақатгина марказий кўчаларигина эмас, унинг атрофлари ҳам кўркам ва хуштабиат бўлмоғи лозим.

Янги автобус маршрутларини очиш, 2-Қорақамиш массивига қатновчи трамвай йўли қурилишининг иккинчи навбатини ниҳоясига етказиш, олий ўқув юртлари шаҳарчасидан ТошМИ комплексларигача трамвай йўлини бунёд этиш кўзда тутилмоқда. Шунингдек, Ҳалқа бульвар йўли ва Аҳмад Дониш кўчаларида янги троллейбус линиялари очилади. Аҳмад Дониш, Шимолий Олмазор, «Ўзбекистон 50 йиллиги», Форобий кўчалари янги магистралларга боғланади. Шунингдек, Тошкент—Москва темирйўлининг Аҳмад Дониш кўчаси билан кесишган жойида йўл ўтказгич иншооти бунёд этилади.

Бу беш йиллик сифат беш йиллиги деб эълон қилинган. Шунинг учун ҳам сифат ва эстетика бизнинг уйларимизда, корхона ва кўчаларимизда ва умуман бутун районимизда ўз аксини топмоғи лозим. Ҳозирча уйлар ва биноларнинг ташқи кўринишлари ҳар йили янгиланиб турибди. Мармардан жило бериладиган пардозлаш ишларини амалга ошириш билан бу уйларнинг умри боқий чиройли қиёфасини яратиш масаласини ҳал этиш керак. Ўнинчи беш йилликда Собир Раҳимов районни олдига қўйилган мақсад ва улкан вазифаларнинг муваффақиятли амалга оширилиши кўп жиҳатдан районимиздаги барча аҳолининг бевосита иштирокига боғлиқдир.

В. РОГОЖИН,
Собир Раҳимов районининг бош архитектори.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ДЎСТ МАМЛАКАТ УЧУН

ПРАГА. Чехословакиянинг Всетин шаҳридаги «Зброевка» заводи ЧССРда тўқимачилик саноати учун энг кўп асбоб-ускуналар ишлаб чиқарувчи ва экспорт қилувчи корхонадир. «Зброевка» маркали станокларни Совет Иттифоқида ҳам яхши билишади. Завод коллективи ўтган беш йил мобайнида СССР учун 10.300 тўқувчилик станоклари тайёрлаган бўлса, келгуси беш йилликда бизнинг мамлакатимиз 11.600 шундай станок олади.

Венгрия энергетикларининг марралари

БУДАПЕШТ. Венгрияда бошланган бешинчи беш йилликни ҳақли равишда электр энергетика беш йиллиги деб аташ мумкин. Шу йиллар мобайнида Сазхаломбатда 1300 мегаватт қувватга эга бўлган Дунамент иссиқлик электростанцияси, Ленинварошда ҳар бири 215 мегаватт қувватга эга бўлган тўртта электр энергия блокдан иборат Тисай иссиқлик электростанцияси сингари тармоқнинг энг катта объектлари шу йиллар мобайнида ишга туширилади. 440 мегаватт қувватга эга бўлган биринчи блок шу беш йилликнинг охирида, 1980 йилда мамлакат электр энергияси системасига туташтирилади.

Тиббий ёрдам ҳамёнга тўғри келмайди

НЬЮ-ЙОРК. Жоан Вэйс кўзи ёриганидан кейин тўртинчи куни касалхонадан чиқаётганида унга 850 доллар тўлаш кераклиги тўғрисидаги ҳисоб-китоб қоғозини топширишди. У шунга ҳам қувонди—бундан ҳам кўпроқ тўлашга тўғри келар деб ўйлаган эди. Эр-хотин Вэйс жажжигина Жимми қўлда кўтарганларича уйларига кайфлари чоғ қайтиб келишди.

Орадан бир ҳафта ўтгач Жоан почта яшигида тағин 1200 доллар тўлашни касалхона таклиф этаётганлигини кўрсатувчи хат солинган конвертни топиб олганида, умидлари пучга чиқди. Эр-хотин эҳтимол бирор англашилмовчилик содир бўлгандир деб бунинг сабабини тушинтириб беришни сўрашди. Афсуски, ҳисоб-китобнинг ҳаммаси тўғри эди. Маълум бўлишича, чақалоққа доялик қилган врачнинг ўзигагина 850 доллар тўлаш керак экан. 1200 доллар эса бошқа хизматлар учун: тўрт кишилик хонадаги ҳар бир ўрин учун бир кеча-кундузга 160 доллар, операция хонасида бир ярим соат мобайнида бўлгани учун 200 доллар, чақалоққа қаралган ҳар бир кеча-кундуз учун 100 доллар ҳисобидан ҳақ тўлаш керак эди. Вэйснинг қўлида эса бунақа пул йўқ эди, ёш ота-оналар қарзга ботишга мажбур бўлишди.

АҚШда медицина хизмати кўрсатиш ҳақи шу қадар тез суръатлар билан кўтарилмоқдаки, америкаликлар ҳар гал врачга мурожаат қилишдан олдин ўз молиявий имкониятларини синчиклаб чамалаб кўришга мажбур бўлмоқдалар. Бирлашган касалхона фондининг маълумотларига қараганда, Нью-Йоркда муниципалитет касалхонасининг туғруқхонасида бир кеча-кундуз туриш кейинги тўрт йил мобайнида ўрта ҳисобда 86 доллардан 122 долларгача қимматлашган. Дояларнинг хизмати учун тўланадиган ҳақ ҳам 500 доллардан 700 долларгача ортган. «Нью-Йорк таймс» газетасининг кўрсатишича, кўпгина малакали доялар одатда ўзлари қараган аёллардан 1000 доллар ва ундан ҳам кўпроқ пулни шилиб оладилар.

АҚШ матбуоти кейинги вақтда мамлакатда туғилиш камайиб кетаётганлиги тўғрисида тобора ташвиш билан ёзмоқда.

Бу демографик ва ижтимоий ҳодисага сабаб бўлган кўпгина омиллар орасида чақалоқнинг туғилишига кетадиган харажатларнинг ўсаётганлиги ҳам анчагина роль ўйнайди.

1975 йилда Франция Коммунистик партияси сафларига 93,5 мингдан ортиқ янги аъзолар қабул қилинди. Улар орасида ўн минглаб ишчилар бор. Корхоналарда ва қишлоқ жойларида янги партия ячейкалари тузилди.

СУРАТДА: коммунистлар, Сальпетриер пойтахт госпиталининг ишчилари парижликларни Франция Коммунистик партиясининг меҳнаткашлар ҳуқуқларини ҳимоя қилишдаги мақсадлари ва вазифалари билан таништирмоқдалар.

ТАСС фотохроникаси.

КУТИЛМАГАН «КОРРИДА»

ЛИМА. Перунинг шимолидаги Чиклайо шаҳри марказий майдонларининг бирида ҳеч кутилмаган «коррида» ўйналди.

Туш чоғи эди. Шу дамларда кўчалар жуда гавжум бўлади. Қорамол ташийдиган юк машинасидан тўсатдан катта бир буқа сакраб тушди. Буқа Перуда машҳур коррида ўйини учун Лимага олиб кетилаётган эди.

Пишқирган мол йўл-йўлакай боққолларнинг дўконларини ағдариб, йўловчиларга ташланди. Бир неча киши жиддий жароҳатланди ҳам.

Бахтли тасодифга кўра ёрдам сўралган қичқириқларни шу атрофда яшовчи Чиклайода машҳур ёш тореадор Франсиско Сеспедес эшитиб қолди. У қўлига қилич ва мато кўтариб даҳшатли рақиби сари уйидан югуриб чиқди. Шундай қилиб, буқа билан тореадорнинг кўчадаги олишуви ярим соатча давом этди. Йигит кўп марта сохта ҳаракатлар, чиройли чекинишлар қилгач, ғалаба қозонишга муваффақ бўлди.

(ТАСС).

МАОИЗМНИНГ СОТҚИНЛИГИ

КАРАКАС. Венесуэла Компартияси Марказий Комитетининг органи «Трибуна популар» газетаси қуйидагиларни таъкидлаб ўтади: ҳозирги халқаро вазиятда маочиларнинг қўпорувчилик ҳаракатларига қарши кураш жуда муҳим аҳамият касб этмоқда. Маочиларнинг идеологияси ва сиёсат соҳасидаги концепцияси тамомила антикоммунизм ва антисоветизм руҳи билан суғорилган. Маонинг марксизмга зид бўлган уйдирмалари империализм идеологлари «далил» деб билган разил манба бўлиб қолганлиги тасодифий бир ҳол эмас.

Сўнгра «Трибуна популар» газетаси қуйидагиларни ёзади: маочиларнинг кирдикорлари кўпгина миллий ва халқаро анжуманларда, шу жумладан Латин Америкаси ва Кариб ҳавзаси мамлакатлари Компартияларининг Гаванада ўтказилган кенгашида шунингдек Венесуэла Компартиясининг 1976 йилда бўлиб ўтган V съездида, Венесуэла Компартияси Марказий Комитети Сиёсий бюроси мажлисларида фош қилинди. Ана шу анжуманларда Пекин раҳбарларининг пролетар интернационализми принципларига зид бўлган ва бутун жаҳон халқларининг манфаатларига душманлик руҳи билан суғорилган хоинлик йўлига қарши курашни кучайтириш зарур эканлиги уқтириб ўтилди.

Газета демократик ва тараққийпарвар кучларнинг диққат — эътиборини қуйидагиларга жалб этади: маочилар энг реакцион ва фашист режимларни, шу жумладан Чилидаги ҳарбий хунтани, Жанубий Африка Республикасидаги ирқчиларни очиқдан-очиқ қўллаб-қувватламоқдалар. Пекин Анголада империализмга ёлланган ва унга агент бўлиб хизмат қилаётган шахсларга қурол-яроғ етказиб бермоқда. Ана шу соткин агентлар Ангола халқининг ўз мустақиллигини мустаҳкамлаш йўлидаги курашига халақит беришга уринмоқдалар.

Биз, деб ёзади «Трибуна популар» газетаси, марксизмга зид концепцияларни тарғиб этувчи асосий кучларга айланган маочиларга қарши қатъий кураш олиб боришимиз лозим.

АТЕИСТИК МАВЗУГА БАҒИШЛАБ

Октябрь район партия комитети, район ижроия комитети, республика илмий-атеизм уйи ҳамда «Билим» жамияти район ташкилоти меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш ишига катта эътибор бермоқда. Куни кеча 106-мактабда «Хурофот ва бидъатларга қарши кураш — коммунистик тарбиянинг таркибий қисми» деган мавзуда район конференцияси ўтказилди.

Октябрь район партия комитетининг секретари С. Н. Усмонова Ўзбекистон Компартиясининг XIX съезди материаллари ва Октябрь районида илмий-атеистик пропагандани яхшилиш тадбирлари тўғрисида гапирди.

Фалсафа фанлари доктори, профессор А. Ортиқов ўз сўзини диний хурофот ва бидъатларнинг меҳнаткашлар моддий ва маънавий манфаатларига зарари деган мавзуда олиб борди. Тошкент политехника институтининг ўқитувчиси М. Жабборова турмуш маданияти масалалари тўғрисида мисоллар билан сўзлади.

Райондаги юзга яқин маҳаллалар комитетларининг раислари, «Бекобод», «Шоир», «Шафтолизор», Ульянов номли маҳалла, «Партизан», Зиё Саид кўчаларидан келган тўрт юздан ортиқ киши қатнашган конференцияда илғор маҳалла комитетларининг диний хурофот ва бидъатларга қарши курашдаги иш тажрибалари, мактабларда ўқувчиларни атеистик руҳда тарбиялаш воситалари тўғрисидаги тажрибалар ўртоқлашилди.

КИТОБХОННИ ЎЙЛАБ

«Нашриёт иши ва китоб савдоси яхшилансин. Китоб, газета ва журналлар нашр этиш кўпайтирилсин ҳамда сифати яхшилансин. Болалар ва ўсмирлар учун дарсликлар, адабиётлар чоп этишга алоҳида эътибор берилсин».

КПСС Марказий Комитетининг партия XXV съездига лойиҳасидаги ушбу сатрлар мамлакатимизда китоб нашр этиш ҳамда китоб савдоси ишига нақадар катта эътибор бериб келинаётганлигини яна бир бор таъкидлаб турибди. Тошкент шаҳар ва пойтахт области китоб савдоси ходимларининг актив йиғилишида ҳам ана шулар ҳақида сўз юритилди.

Шу куни «Ўзбекистон» нашриётининг мажлислар залига кўплаб китобсеварлар, нашриётлар, китоб савдоси ташкилотларининг вакиллари, партия ва Совет органларининг ходимлари йиғилишди. Тошкент область китоб савдосининг бошлиғи А. Ортиқов доклад қилди.

Тошкент область китоб савдосининг коллективи босма нашрлар реализация қилиш беш йиллик планини бажарганлиги тўғрисида ўтган йил 10 октябрдаёқ рапорт берган эди. 1971—1975 йилларда Тошкентда 27800 минг сўмликка яқин китоб ва брошюралар сотилиб, план 105 процент қилиб бажарилди. Китоб магазинларининг ташқи кўриниши кейинги йилларда бирмунча яхшиланганлигини қувонч билан айтиш мумкин. Савдо заллари кенгайтирилди, харидорларга бирмунча қулайликлар яратилди, ҳозирги замон ускуналари билан жиҳозланди. Ихтисослаштирилган савдо корхоналари тармоғи бирмунча кўпайди. Тошкентликлар нодир ва эски китоблар сотиладиган иккита янги «Халқлар дўстлиги» ва «Техника китоблари» магазинларидан баҳраманд бўлмоқдалар.

Китоб савдоси ходимларининг ташкилий-оммавий ишлари жонланди. Сиёсий ва ёшлар китоби, иттифоқдош республикалар ҳамда социалистик ҳамдўст мамлакатлар адабиёти кунлари, ҳафталиги, ойлигини ўтказиш анъанага айланди. Тошкент область китоб савдоси мунтазам равишда учрашувлар, кечалар, китобхонлар конференцияларини ўтказиб келмоқда. Биринчи китоб магазини қошида очилган китобсеварлар клуби шаҳарликлар ўртасида оммавийлашиб кетди.

Китоб савдоси ходимлари коллективининг амалга оширган катта, самарали ишлари муносиб баҳоланди. 1974 йилда олиб борилган социалистик мусобақада эришган муваффақиятлари учун коллектив Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан мукофотланди.

Шу билан бирга докладчи ўз сўзида китоб магазинлари ишидаги барча камчиликлар, қийинчиликлар ҳамон бартараф этилмаганлигини таъкидлади. Шуни таъкидлаш кераккки, бугунги кунда харидорларнинг бадиий, махсус, ижтимоий ва сиёсий адабиётларга бўлган талаблари тўла қондирилганича йўқ. Китобхонлар эҳтиёжини ўрганиш, адабиётларни корхоналар ва аҳоли яшаш жойларида пропаганда қилиш ҳозирги замон талаби даражасига кўтарилмаган. Китоб магазинлари тармоқларининг кенгаймаётганлиги эса, яна бир жиддий камчилик ҳисобланади. Масалан, Тошкент область китоб савдосининг Тошкентда ҳаммаси бўлиб 96 объекти бор. Бу, ҳар бир магазин 50 минг кишига хизмат кўрсатяпти, демакдир. Мамлакат бўйича эса, ўртача ҳар бир китоб савдосига объекти 18 минг кишига хизмат кўрсатмоқда.

Доклад юзасидан музокарада сўзга чиққан жамоатчилик вакиллари, китоб магазинларининг ходимлари, активистлар — китобсеварлар шаҳар китоб савдоси ишини яхшилашга қаратилган кўпгина қимматли таклифларни айтдилар. Йиғилишда Тошкент область китоб савдоси коллективи кўтаринки руҳда, якдиллик билан 1976 йилга социалистик мажбурият қабул қилди. Улар йиллик планни 25 декабрда бажариш, планга қўшимча равишда 100 минг сўмлик китоблар реализация қилишга сўз бердилар.

Актив ишида Тошкент область партия комитетининг секретари А. М. Хўжаев иштирок этди ва сўзга чиқди.

Тошкентдаги Волжск заводи автомарказининг коллективи КПСС XXV съездини муносиб кутиб олиш учун зарбдор меҳнат вахтасида туриб ишламоқдалар.

СУРАТДА: автомарказнинг йирик ва ўрта ремонт ўчасткаси ёш ишчиси, комсомол аъзоси Ҳусниддин Собиров автомашина қисмларини кўздан кечирмоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

МАДАНИЙ ХИЗМАТ—ДИҚҚАТ МАРКАЗИДА

«Пионер» кинотеатрида Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети кинолаштириш бошқармаси кино ходимларининг шаҳар активи бўлиб ўтди. Шаҳар кинолаштириш бошқармаси бошлиғи К. Х. Дониёров 1975 йилда бажарилган ишлар якунлари ҳақида доклад қилди. Музокараларда «Дружба» кинотеатри директори А. Х. Ҳакимов, «Ўзбекистон» кинотеатри киномеханиги А. В. Кунина, «Комсомол 30 йиллиги» кинотеатри қошидаги бирлашган дирекция ва кўчма кино бюроси киномеханиги Ф. П. Бахлов, «Чайка» кинотеатри директори Х. С. Саъдуллаев ва бошқалар сўзга чиқдилар.

Тошкент шаҳар партия комитети секретари В. В. Барабаш, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети кинематография давлат комитети раиси А. А. Абдуллаев актив ишида қатнашдилар ва нутқ сўзладилар.

Меҳнаткашларда коммунистик дунё қарашни шакллантириш, халқнинг маданий савиясини янада ошириш ва совет кишиларини ватанпарварлик ҳамда социалистик интернационализм руҳида тарбиялаш ишида кино энг муҳим воситалардан бири бўлиб қолмоқда. Бўлиб ўтган активда ана шу масалалар ҳақида гап борди.

— Меҳнаткашларнинг дам олиш вақтларини мазмунли ташкил қилишда кино хизматига муҳим ўрин берилмоқда, — деб таъкидлаб ўтди докладчи. Фақат ўтган беш йилликда еттита янги кинотеатр: «Ҳамза», «Нукус», «Пионер» ва бошқалар ишга туширилди. 17 миллионга яқин томошабин 78 мингдан зиёд киносеансни кўрди. КПСС Марказий Комитетининг «Совет кинематографиясини янада ривожлантириш тадбирлари тўғрисида»ги қарорини бажаришда бир қатор муваффақиятларга эришилди. Санъат саройи, «Чайка», «Фестиваль», «Тошсовет 50 йиллиги», «Нукус» ва бошқа кинотеатрларнинг коллективлари ўз ишларини яхши ташкил қилганлар.

«Ҳеч ким унутилган эмас», «Ғолибларга салют», «Оталар изидан», «Партия бизни ғалабага чорлади» ва бошқа мавзуларда фильмларни кенг намойиш қилиш ташаббуси таҳсинга лойиқдир. КПСС XXV съездига тайёргарлик кўришда кино ходимлари ҳам катта ишларни олиб бормоқдалар. Коммунистик қурилишда жонажон Коммунистик партиямизнинг раҳбарлик роли, унинг ички ва ташқи сиёсати, Коммунистик партия программасини амалга оширишда совет халқи эришган муваффақиятлар ҳақида хикоя қилувчи «Съезддан—съездгача» деб аталган фестивалда энг яхши бадиий ва хроникал-ҳужжатли фильмлар кенг намойиш қилинмоқда.

Ишда эришилган муваффақиятлар билан бирга жойларда камчиликлар юз бераётганлиги кўзга ташланмоқда. Доимий ҳаракатдаги кино қурилмасидан олтита кинотеатр — «Москва», Ғафур Ғулом, Собир Раҳимов номли ва бошқа кинотеатрлар планларни бажармади. Уларда томошабинга хизмат кўрсатиш даражаси паст. Шаҳарда 28 та ёзлик кинотеатр мавжуд бўлиб, улардан фақат 6 таси — «Фестиваль», «Феруза», Киров номли ва бошқа кинотеатрларда томошабинларга хизмат кўрсатиш яхши ташкил қилинган. Аҳолига кино хизмати кўрсатиш ишини келгусида янада жонлантиришда кино асарлари ҳақидаги рекламалар ишини яхши йўлга қўйиш лозим. Шуни ҳам айтиб ўтиш лозимки, болалар ва ўсмирлар учун фильмлар репертуарини тузишга етарли эътибор берилмаётир.

Бу йил учун қабул қилинаётган социалистик мажбуриятда «Шаҳарнинг энг яхши кинотеатри» деган номни олиш учун мусобақа ўтказиш кинотомошабинларга хизмат кўрсатиш даражасини ошириш, учта янги қишлик ва ёзлик кинотеатр қурилишини бошлаш кўзда тутилган. Март ойининг охиригача барча томоша муассасаларини капитал ремонтдан чиқаришга қарор қилинди. Чунки, уларда Осиё, Африка ва Латин Америкаси мамлакатларининг IV Халқаро кинофестивали ўтказилади. Ўзбекистон пойтахтининг кино ходимлари олмаоталик ҳамкасбларини мусобақага чақирдилар.

Музика тинчликка хизмат қилмоқда

Чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа совет жамиятлари Союзи ҳузурида ташкил қилинган музика арбоблари уюшмаси совет ва чет эл санъаткорлари ўртасида ижодий алоқаларни ривожлантиришга ёрдам бермоқда. Уюшма правлениеси составига таниқли композиторлар, музикашунослар, ижрочилар, педагоглар кирган. Правление 1976 йил учун иш планини белгилади. Планда Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгашнинг якунловчи акти руҳига мос бўлиб тушадиган турли тадбирлар кўзда тутилган.

Чет эл музика арбоблари ва Совет Иттифоқидаги коллективлар билан учрашувлар ўтказиш, шунингдек, замонавий музикани, ижрочиликни, педагогикани ривожлантириш проблемаларига бағишланган симпозиумларда, фестивалларда қатнашмоқ учун созандаларимизнинг чет элларга бориши белгилаб қўйилди. Совет Иттифоқида таълим олаётган чет эллик студентлар билан, ажнабий туристлар билан учрашувлар, шунингдек, энг муҳим музика саналарига бағишланган кечалар ўтказилади.

Планда чет элларда Совет музикаси эришган ютуқлар тўғрисидаги билимларни ёйиш, ўзаро ахборот айирбошлаш, ижобий масалалар юзасидан мунозаралар ўтказиш кўзда тутилади. Уюшма ёрдами билан маданий айирбошлаш тарзида чет элларга нота нашрларини, грампластинкаларни, музика санъати юзасидан китобларни юбориб туриш ташкил қилинади.

(ТАСС).

Бу гулистон ичра кез

Юр, васл диллар аро,
дилбаристон ичра кез,
Кир, васл гуллар аро,
гулёристон ичра кез.
Нафосатда беқиёс;
жилвaларда ягона,
Дилорому дилрабо,
нигористон ичра кез.
Дилкашларнинг кўнглини
овлаб ёзгин хуморин,
Томоша қил, марҳабо,
хумористон ичра кез.
Тингла ёнган юраклар
ғуриллашин, нидосин,
Фармонида чин вафо
битган достон ичра кез.
Иродасиз, қарорсиз
кўрсанг, четлаб нари қоч,
Аҳдга ошён доимо,
аҳду паймон ичра кез.
Бунда ҳасрат, ғусса йўқ,
қувонч ҳоким ҳамиша,
Етти иқлим маҳлиё
бу гулистон ичра кез.
Висолат торин чертган,
садоқатдан безанган,
Кўкдек тиниқ, мусаффо,
тоза виждон ичра кез.
Ғазалхон бу Қодирий
иқболидан ўргилар,
Қўшиқ тўла, куй тўла
шу боғ-бўстон ичра кез.

Рўзи ҚОДИРИЙ.

«Берёзка» давлат академик рақс ансамбли мамлакатимиз санъат ихлосмандлари эътиборини қозонган.

СУРАТДА: «Берёзка» ансамбли «Шимол ёғдуси» рақсини ижро этмоқда.

А. Коньков фотоси, ТАСС фотохроникаси.

Адабиёт ва санъат

- ЯНГИ ШЕЪРЛАР
- МУЗЕЙ ЗАЛЛАРИ БЎЙЛАБ
- МАШҲУР АКТЁРНИНГ 95-РОЛИ
- МАДАНИЯТ ХАБАРЛАРИ

ҚАҲРАМОН ШОИРГА БАҒИШЛАБ

Собир Раҳимов районидаги Абу Райҳон Беруний номли мактабда Совет Иттифоқи Қаҳрамони, Ленин мукофоти лауреати, қардош татар халқининг улуғ фарзанди Муса Жалил туғилган куннинг 70 йиллигига бағишланган адабий кеча бўлиб ўтди.

Кечада республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи Жаъфар Маърупов бошчилигидаги «Ёш адабиётчилар тўгараги» қатнашчилари тайёрлаган адабий-бадиий монтаж намойиш этилди. Мактаб ўқувчиларидан Б. Мусаева, Ш. Қозоқбоева, Р. Бекмуҳамедов бошқалар шоир шеърларидан ўқидилар.

М. УБАЙДУЛЛАЕВА.

БИРИНЧИ КОНЦЕРТ

Намангандаги Ўзбекистон ССР 50 йиллиги номли шойи газламалар комбинатининг ҳаваскор артистлари янги тузилган ашула ва рақс ансамблини «Гул» деб атадилар. «Гул» партия XXV съездига бағишланган программа асосида биринчи марта концерт қўйиб берди. Ансамблда 50 га яқин ҳаваскор созанда, қўшиқчи ва раққослар иштирок этмоқда. «Гул» ансамбли ҳар ҳафтада бир марта комбинат цехларида сменалар алмашадиган вақтда концерт қўйиб бермоқда.

(ЎзТАГ).

• ЁШЛАР ИЖОДИДАН

Орзиқиш

Ёмғир томчилари тўкилди тутдай
Ўзгача жарангли
Ўзгача рангли.
Тамшанган куртакнинг лабида
Эриди.
Тамшанган куртаклар гуруллаб
Кўз очди,
Сўз очди,
Эртанинг сурури, гаштидан,
Ўсиб ва улғаймоқ шаштидан.
Бир томчи ёмғир,
Бир дона куртак,
Оламни уйғотди уйқудан.
Кейин гул уҳди,
Қуёш кулди,
Меваси бир зумда боғлади шира.
Барглари бандида бўлди-ю хазон,
Айри шохларида ҳурпайди қор
ҳам.
Борлиқни бағрига босди сукунат,
Ер ҳам бир мизғишга тутинди шу
пайт.
Бир томчи ёмғир,
Бир дона куртак,
Унинг тушларига чалинди ногоҳ.
Кўзларини очиб қараса, ўнги —
Одамдай орзиқиб тўлиқди
кўнгли.

Тўлаган ТЎХТАЕВ.

Ватан

Ватан —
менинг юрагим,
Боқий умрим...
Усиз дунёни ҳеч
қилмам тасаввур.
Ватан —
менинг бахтим,
Қувончим...
Усиз ширин орзуларга
қанот йўқ.
Ва кўзда шуур!
Ватан—
менинг бахтли эртам,
Келажагим!
Усиз, юлдузларда йўқ шуъла,
ёғду.
Ватан —
Энг ширин орзуларнинг,
Энг ширин туйғуларнинг
Бахтнинг,
Муҳаббатнинг,
Боқий чашмаси...

Худойберди ЭШОНҚУЛОВ.

Семинар иш бошлади

Октябрь район партия комитети ҳамда район халқ маорифи бўлими ҳамкорликда уюштирган адабиёт ўқитувчиларининг ойлик анъанавий семинар-йиғилиши ўз ишини бошлади.

Алишер Навоий номидаги адабиёт музейи район маорифчиларини ўз оталиғига олган.

Яқинда адабиёт музейида бўлиб ўтган семинар-йиғилишда музейнинг илмий ишлар бўйича директор ўринбосари, филология фанлари кандидати М. М. Муродов кириш нутқи сўзлаб, социалистик маданият, адабиёт ва санъатнинг нақадар катта ғоявий-тарбиявий кучга эга эканлиги, партия ва ҳукуматимиз бу соҳага алоҳида эътибор бериб келаётганлигини таъкидлаб ўтди. Семинарда «Марксизм-ленинизм санъатнинг моҳияти ҳақида» (филология фанлари доктори, профессор Ҳ. С. Сулаймонов), «В. И. Ленин адабиётнинг партиявийлиги ҳақида» (филология фанлари доктори С. Мамажонов), «Бадиий адабиётнинг ривожланишида КПСС XXIV съезди» доцент В. Н. Никифоров) ва бошқа мавзулардаги докладлар тингланди.

Шу куни музейнинг илмий ходими, филология фанлари кандидати Марям Раҳматиллаева «Навоий девони ҳақида баъзи мулоҳазалар» мавзуида доклад қилди. Сўнгра музей директори профессор Ҳ. С. Сулаймонов адабиёт музейининг илмий фаолияти ҳақида сўзлади.

А. ЗИЁДОВ,
Октябрь районидаги 106-мактаб ўқитувчиси.

мамлакатимиз музейларига саёҳат

НАФОСАТ ХАЗИНАСИ

Қорақалпоғистон АССР Давлат музейининг номи кўп жилдли санъат нашрларида, каталогларида, матбуотда пайдо бўлиб қолганига унча кўп вақт бўлгани йўқ. Бу музей Совет Иттифоқидаги энг ёш санъат хазиналаридан биридир. Унинг ташкил этилганига ўн йил бўлди. Музейдаги экспонатлар эса 50 йилга яқин вақт давомида жамланган.

1928 йилда ўлкани ўрганиш жамияти экспедициясининг аъзолари А. Мелков ва И. Доможиров жуда катта бадиий ва этнографик аҳамиятга эга бўлган акварель нақшлар альбомини яратдилар.

Музейнинг ташкил этилиши Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби, Бердах номидаги республика мукофоти лауреати Игорь Савицкий номи билан боғлиқ.

Бундан 20 йил муқаддам И. Савицкий бошчилигидаги Нукус тажриба устахонасида 4 мингга яқин экспонат бор эди. Улар орасида ёғочга ўйилган нақшлар, кашталар, миллий кийимлар, ёғочга солинган бўёқли суратлар, заргарлар ва мисгарларнинг ишларини учратиш мумкин эди.

Бу моддий ва маънавий бойликлар сандиқларда сақланар, фақатгина рассомларга, санъатшунослар ва айрим санъат ихлосмандларига кўрсатиш учунгина очиларди. И. Савицкий ҳамиша бу ноёб коллекцияни кенг омма эътиборига ҳавола қилиш зарурлигини таъкидларди.

Музей ташкил қилиш керак эди. Бу масала ҳал этилаётган бир пайтда И. Савицкий яна янги экспонатлар тўплаш ишини қизитиб юборди. Коллекциячи Тошкент, Самарқанд рассомларининг устахоналарига борди, тасвирий санъат усталари ва ёшларнинг ижодхоналарига бориб, музей номидан уларнинг асарларидан намуналар олди.

И. Савицкий Нукус шаҳридаги ҳовлиларга ва автоном республиканинг бошқа шаҳарларига сафар қилди. Қора уйларнинг эшикларидаги нақшларни, содда уй жиҳозларининг безакларини синчиклаб текширди. Тадқиқотчи ана шу нақшларни яратган 40 дан ортиқ халқ усталарининг номларини аниқлади.

Ўйма нақшли эшикларда ва рангдор сандиқларда, ажойиб кашталарда, кийимлардаги безакларда қорақалпоқ халқининг олам ҳақидаги ўзига хос тасаввури, бахт сари интилиши бадиий воситаларда ифодаланган.

Олти йил мобайнида рассом санъатнинг турли соҳаларига оид минглаб намуналарни тўплади. Уларни Нукусда ва Қорақалпоғистоннинг бошқа шаҳарларида томоша қилишди. Экспонатлар ҳақида матбуотда ёритилган мақолалар музей хазиналари билан кўпчиликни таништиришда катта роль ўйнади.

Музей экспонатлари бир неча бор сафарга чиқди. Улар дастлаб Тошкент, кейин Москвада намойиш қилинди. 1968 йилда музей Москвада ўзининг халқ санъатини кўрсатди. Кейинги йили кўпгина экспонатлар Шарқ халқлари санъати музейида «Ўзбекистон рассомларининг 20 — 30 йилларда яратган асарлари» кўргазмасида намойиш қилинди.

СССР Рассомлар союзининг Москвадаги кўргазмалар залида кўрсатилган экспонатлар ҳам кўпчилик эътиборини жалб этди. Бу кўргазма Москвада бўлиб ўтган Қорақалпоғистон кунлари муносабати билан ташкил этилган эди. Кўргазманинг 300 дан ортиқ экспонати орасида халқ санъатининг анъанавий турлари асарлари — кашталар, гиламлар, ёғочга ўйилган нақшлар, заргарлик буюмлари, аёлларнинг тақинчоқлари, кумуш ва олтин билан безатилган туморлар бор эди.

Амалий санъат намуналари билан бирга музей экспозициясида ёғочга ўйилган нақшлар ва замонавий ёғоч ҳайкалтарошлиги ҳам кенг ўрин эгаллайди.

Жўлдасбек Қуттимуротовнинг асарлари республикадан ташқарида ҳам маълум. Музейда ҳайкалтарошнинг ўндан ортиқ асари намойишга қўйилган. У ўзининг бу соҳадаги муваффақиятлари учун Бердах номидаги республика мукофоти лауреати бўлди. Ҳайкалтарош яратган «Миллий кийимдаги қиз», «Арслон», «Шамол», «Дўмбирачилар портрети», «Келин» каби асарлари ўзининг таъсирчанлиги, оригиналлиги билан ажралиб туради. Бу ҳайкалчалар ўрик ва тут дарахтларидан ясалган. Айниқса, ўрик дарахтининг табиий ранги инсон баданининг қуёшда қизарган кўринишини жуда яхши беради.

Ж. Қуттимуротовнинг ҳайкалчаларида тасвирланаётган шахснинг ўзига хос белгилари, жисмоний гўзаллиги билан бирга унинг ички олами ва характер хусусиятлари ҳам ўз аксини топади. Ҳайкалларда ҳаракат ҳам усталик билан ифодаланади.

Музейда яна икки ҳайкалтарош — Дарибой Тўраниёзов ва Йўлдош Маткаримовларнинг асарлари билан ҳам танишиш мумкин. Д. Тўраниёзов ишлаган «Сирин қуши», «Овчи», «Ўзбек қиз», «Йигит» каби ҳайкалчаларда ижодкорнинг одамларга ва табиатга чуқур муҳаббати ўз ифодасини топган.

Рассом сафарлардан бирида жийда дарахти илдизини топиб олади. Илдизнинг баъзи белгилари ижодкорга миллий кийимдаги кишини эслатади. У илдиздаги барча ошиқча нарсаларни қирқиб ташлайди. Натижада қуёшда қорайган, самимий киши қиёфаси намоён бўлди. «Чўгирма» деб аталган бу ҳайкалча ҳозир музейда намойиш этилмоқда.

Ю. Маткаримовнинг «Қорақалпоқ», «Ёш ўзбек» сингари ҳайкалчалари ҳам ўзига хос.

Музей томошабинлари Николай Карахан, Михаил Курзин, Валентин Марков, Надежда Кашина, Александр Ермоленко, Илья Мазель ва бошқа рассомларнинг асарлари билан ҳам танишадилар.

Нукус музейи автоном республика меҳнаткашларини эстетик жиҳатдан тарбиялашда, уларни гўзаллик сирларидан баҳраманд этишда катта роль ўйнамоқда.

О. АПУХТИН.

СУРАТЛАРДА: Д. Тўраниёзов яратган «Чўгирма» ва «Сирин қуши» ҳайкаллари.

Автор фотоси.

ОИЛАВИЙ АНСАМБЛЬ

Аъзам Ражабовни дўстлари учратиб қолишганда ҳар гал унинг оила аъзолари қачон оркестр ташкил этишлари билан қизиқишади. Бу ҳазил-мутойиба эмас албатта. Бундан уч йил илгари оилавий ансамбль иштирокчилари беш киши эди. Эндиликда оила бошлиғи-Аъзам Ражабов, ўн уч созандага дирижёрлик қилади.

Тўнғич ўғиллари Салоҳ билан Ислом Тошкент консерваториясини битириб чиқишган. Улар ғижжак ва чанг мутахассислари, Рустам рубобни жуда яхши чалади. У ўзининг истеъдодини маҳаллий музика мактабида камолга етказди. Эндиликда Розия, Равшан, Рисқи, Мунаввар шу музика мактабида ўқишмоқда. Улар миллий чолғу асбобларини чалишни ўрганиб олдилар, кларнет ва фортепиано ҳам чаладилар. Ака-ука Ражабовлар — Қодир, Рамазон ва Суннат музика билими олиб, чанг, доира ва рубобни маҳорат билан чаладилар.

Оила бошлиғи ва ансамбль ташкилотчисининг ўзи Қарши музика мактабини битириб, шу ерда 23 йилдан буён ўзбек халқ чолғу асбоблари ўргатиладиган бўлимга раҳбарлик қилади. У ёшлик чоғидаёқ музикага меҳр қўйди. Аъзам ўн яшарлик чоғида дутор чалиш санъатини ўрганиб олди. Солдат Ражабов жангда ҳам найни ташлагани йўқ. Жанглар орасидаги танаффус чоғларида Аъзам ўз ҳамполкларига най чалиб берарди.

Урушдан кейин Аъзам созандаликни ўзига касб қилиб олди. У мактабдагина эмас, уйида ҳам соз чалишдан дарс берди. Эндиликда қаршиликларга таниш бўлган ва репертуари бой оилавий ансамбль шу тариқа вужудга келди. Ансамбль ижросидаги куй садолари радиода, клуб саҳналарида янграб туради. Кўпдан-кўп ёрлиқлар эса унинг маҳорати тобора ўсаётганлигининг далилидир.

А. Ражабовнинг яна олти фарзанди ва невараси ўсмоқда. Оила бошлиғи улар ҳам оилавий созандалар сафидан жой олишига ишонади.

ЎзТАГ.

ТУШУНТИРИШ ХАТИ

(ҲАЖВИЯ)

Эрталаб ғафлат босиб ухлаб қолибман. Ҳайронман. Ҳеч бунақа бўлмасди. Бир пайт соатга қарасам иш бошланишига қирқ минут қолибди. Ток ургандек санчиб ўрнимдан туриб кетдим.

Апил-тапил кийинарканман, келинингиздан сўрадим:

— Нега уйғотмадингиз?

У бўлса бепарво:

— Вой сизни уйғотиб бўларканми, ўликдек қотиб ётибсиз-ку! — дейди.

— Э, ўргилдим...— дедиму, тишларимни ғижирлатишдан нарига ўта олмадим. Ҳозир у билан олишиб ўтиришга вақт қаёқда дейсиз!

Чой-нонни насия қилиб, кўчага отилдим. Орқамдан келинингиз «Дадаси-дадаси!» деб чақирганча қолди. Нега чақирди дерсиз. «Чой ичиб кетинг! — дермиди? Бе, қаёқда! Нима демоқчилигини яхши биламиз. Гўшт, сабзи, пиёз... Бу нарсалар карра жадвалидек ёд бўлиб кетган.

Ҳуллас бекатга югурдим. Қарасам тумонат одам. Кўча тўла гурас-гурас йўловчилар. На автобус, на трамвай кўринади.

Йигирма минутча тиқанак устида юргандек, бир соатга, бир йўлга қараб, безовталаниб турдим. Ахийри, «юрайми — юрмайми» дегандек судралиб трамвай кўринди. Бутун оломон дув этиб трамвайга ёпирилдик. Қандай чиқиб олганимни билмайман. Бир маҳал қарасам, трамвайнинг ичидаман. Ҳеч нимани кўриб бўлмайди. Фақат трамвайнинг қизғиш шифтини-ю, одамларнинг елкаларини, қулоқ, бошларинигина кўраман. На соатга қараб бўлади, на чўнтакка қўл суқиб...

Одамларнинг ғала-ғовуридан бошим айлана бошлади.

— Ув, акаси! Сал кўзингизга қаранг!

— Амаки, ўзингизни тутиб туринг! Кайфингиз борми нима бало.

— Эй, оёқни лаббала қилиб ташладингиз-ку!...

Бу ёқда ҳайдовчининг оғзи тинмайди, ҳадеб тўтиқушдек бидирлайди:

— Билет олмаганлар! Унутманглар! Майдаси йўқларга абонемент билети бор. Эшикни қўйиб юборинглар!...

Мана, мениям оёғимни боплаб эзишяпти. Майли. Бемалол. Битта туфлини энди кўрибмизми? Мен трамвайга чиқиб олганимга ҳурсандман. Ишга кеч қолмасам бўлди. Бунчалик ташвишланиб, шошишимнинг боиси кейинги кунларда, ишга келди-кетдининг қаттиқ назорат остига олиниши, «тушунтириш хатлари» ёзиш, вақти-бемаҳал мажлис чақиралаверишидан безиллаб қолганман...

Ниҳоят, бекатга етиб келдик. Трамвай ҳайдовчи аксига олиб вагоннинг олд эшигини очиб, билетларни текшириб тушира бошлади. Нонлож, чўнтагимни кавлаштириб ўша томонга ўтдим.

— Билетингиз? — сўради кўзлари каттакатта, ёшгина ҳайдовчи қиз.

— Мана, мана! — дея чўнтагимдан бир сиқим танга олдим.

— Йўқ, билетингизни кўрсатинг! — деди у яна қатъий овоз билан.

Ўлганнинг устидан тепгандек, орқадагилар гувурлай бошлашди.

— Кўрсат, дегандан кейин кўрсат-да!

— Қани, эй, гражданин! Тезроқ қимирланг!

— Уялмаганини қаранг, кап-катта одам. Тағин шляпа ҳам кийиб олибди. Ҳайф шляпа!

Аъзойи-бадани мдан муздек тер чиқиб кетди. «Шляпа киймай мен ўлай! Трамвайга чиқмасдан пиёда келақолганим яхшимасмиди!»

Ётиғи билан тушунтиришга ҳаракат қилдим.

— Синглим, биласиз. Трамвай тиқилинч. Чўнтагимга қўл солаолмадим. Майли. Штраф тўлайман. Тушунинг, ишга кечикаяпман!...

Шу пайт, пастдан кўзойнакли, юм-юмалоқ, елкасида қора сумка бир киши бўйнини чўзиб қичқирди.

— А, билетсизми?! Қани бўёққа ўтказиб юборинглар уни?

«Контролёр бўлса керак» деган ҳаёлда, туртилиб-суртилиб, бекатга тушдим. У бўлса худди мен қочиб қоладигандай, шартта енгимдан маҳкам ушлаб олди.

— Қани азизим, бу ёққа. Яхши, яхши. Қани бундоқ турингчи! Шундай қилиб билет олмадим денг!

— Мен, мен...

У мени гапиртирмади, трамвай олдига турғазиб қўйиб, сумкасини кавлаштира бошлади.

— Хўш, сизни бир ажойиб портретингизни ишлайлик-чи!

Ё, тавба! Бундоқ қарасам, бояги одам менга қараб фотоаппаратини тўғрилаяпти. «Шарманда бўлдим». Кўзларимга ишонолмай қолдим. Ўзимни ўнглаб олгунимча, бояги одам аппаратини чиқиллатиб, бир-икки марта суратга туширди. Исм-фамилиямни, иш жойимни ёзиб олди. Кейин тантанали оҳангда:

— Хўп, азизим. Энди контролёрга эллик тийин тўлаб, бемалол кетаверинг. Эртага эрта билан суратингиз шаҳар бекатларидаги витриналарида осиғлиқ туради! — деди-да, таъзим қилди — Ташаккур!...»

Дами чиққан коптокдек бўшашиб йўлга тушдим. Соатга қарасам, ўн минути кам ўн. Ҳа, расво бўлдим! Ҳозир идорага боришим билан, Содирхон Содиқович «тушунтириш хати» ёзинг дейди. Трамвай, транспорт деб гап бошласангиз, «Э, бу эски, сийқаси чиққан баҳона. Оригиналроғини топиб келинг!» — дейди...

Ишхонага кириб келдим. Эшикни очишим билан мудиримиз Содирхон Содиқовичга кўзим тушди.

— Ассаломуалайкум!

— Ваалайкум ассалом. Ручкангиз борми?

— Нимайди?

— «Тушунтириш хати» ёзинг!

— Кечикканим сабабиними?

— Билишингизни қаранг. Қани бошлайверинг!

Ана айтмовдиммми! Столга ўтириб, «тушунтириш хати»ни ёзишга киришдим.

Дарвоқе, ҳурматли дўстим! Мана шу сиз юқорида ўқиганингиз ёзган «тушунтириш хатим» бўлади. Шуни мудиримизга кўрсатсам бўлармикан!?

Эркин УСМОНОВ.

• Қўшиқ шайдоларига

ГУЛЛАСИН ДИЁР

Лола териб
қирлардан,
Чаккамга тақай
дейман.
Яшаб янги
ерларда,
Ишлаб тер тўкай
дейман.
Ўлкамни гулга ўрай,
Ортсин яна жамоли.
Чигит экиб —дур
терай,
Пахтадан юрт
камоли.
Ҳар тонг туриб
даламга,
Қуёш бўлиб келгум
бор.
Донг таратиб оламга,
Элга хизмат қилгум
бор.
Улуғлаган шу она —
Ерга таъзим этарман,
Меҳрим қўйиб,
мардона,
Ватаним гуллатарман.

Барот ИСРОИЛ.

МАЖНУНТОЛ ТАГИДА

Мажнунтол тагида
ўлтириб жонон,
Хаёл оғушида
қарар ҳар томон.
Япроқлар яшириб
хуршид юзларин,
Висолич кўришга
бермагай имкон.
Шаҳло кўзларидан
сочиб ёғдулар,
Хаёлим банд этди
ул сарви равон.
Бу янглиғ гўзаллик
оламда танҳо,
Киприклар қадалса
қолмас танда жон.
Табассум қилганда
чеҳралар ёниб,
Шодлигим чексиздир
гўё бир жаҳон.
Бахтиёр замона
қўшиғин куйлаб,
Ул санам бирла мен
бўлсам ёнма-ён.

Яхшимурод ЖУМАНИЁЗОВ.

КИНО

Николай Крючковнинг янги роллари

СССР Халқ артисти Николай Крючков «Шаҳарликлар», деган янги кинолентада суратга тушди. Бу асарни Горький номли болалар ва ўсмирлар фильми марказий студияси яратди. Машҳур артист бу фильмда бош роль — такси шофери ролини ижро этган. Сценарий автори Владимир Кунин бу ролни Николай Крючковга атаб махсус ёзган.

— Бу менинг кинематографиядаги ишлаган йилларим мобайнидаги 95-ролим, — деб ҳикоя қилади Николай Афанасьевич. — Экранда эндиликда учинчи марта шофёрлик қиляпман. Бундан қарийб ўттиз йил муқаддам «Машина 22-12» деб аталган комедия вужудга келган эди. Ўша асарда мен рулни бошқара туриб ҳатто қўшиқ ҳам айтардим. Орадан бир неча йиллар ўтгач, тағин «шофёрлик қилдим». Ўшанда «Ажойиб якшанба» деган Совет—Чехословакия фильмида мен Прагадан келган ёш меҳмонни меҳмондўст мезбон сифатида Москва бўйлаб машинада олиб юрган эдим. Бу гал тағин қўлларим рулда. Эндиликдаги қаҳрамон менга айниқса азиз ва қадрли. Бу қаҳрамон одамийлиги ва оққўнгиллиги билан кишини мафтун этади. Бундайлар ҳақида дунё шундай кишилар билан мустаҳкам дейилади. Собиқ фронтчи бу одам ҳозир ҳам сафда. Тақдир кунлардан бирида унга катта совға эҳсон этади. — У қарийб ўттиз йил мобайнида учрашмаган полкдоши билан дийдор кўришиб қолади.

— Фильмни суратга олиш чоғида, — деб сўзини давом эттирди Николай Афанасьевич, — мен жононажон пойтахтимизни, унинг байрамдаги ажойиб қиёфасини, эски жим-жит тор кўчаларини, янги проспектлари ва паркларининг кенглигини тағин бир марта кўриш имкониятига эга бўлдим.

— Мен бу картинада бош ролни ўйнадим, — деди пировардида Н. А. Крючков. — Агар тақдири қизиқ, ўзига хос инсоний характер эгаси бўлган кичкинагина роль бўлса ҳам мен ана шу ролни ижро этишга рози эдим. Масалан, «Мосфильм» томонидан суратга олинган Эдмонд Кеосаяннинг «Сентябрь бошланганида» кинолентасидаги кекса жанговар генерал роли ана шундай ролдир. «Ленфильм» студиясида Антарктидадаги ўзлаштириш тўғрисидаги картина суратга олинади. Мен бу фильмда қутбчи — кўпни кўрган чена — поезд шофери ролини ижро этиш тараддудини кўрмоқдаман. Афтидан, экранда ўзим учун янги касб-кор — жарроҳлик касбини ҳам бажо келтирадиганга ўхшайман. Кези келганда шуни айтишим керакки, «Шаҳарликлар» кинофильмини суратга олиш пайтида биз дўстлашган Владимир Кунин ана шу картинасининг сценарийсини ёзиб берган.

ТАСС.

ВОҚЕАЛАР ФАКТЛАР РАҚАМЛАР

▲ **Ўзбекистонда барча молиявий манбалар ҳисобидан ўтган беш йилликда 23 миллион квадрат-метр ҳажмида уй-жой бинолари бунёд этилди.** Республика аҳолисидан 3 миллион киши ўзларининг уй-жой шароитларини яхшиладилар.

▲ **Ўтган беш йилликда республикада товар обороти 45 процент ўсди.** Аҳолига 30 миллиард 625 миллион сўмликдан зиёд моллар сотилди.

▲ **Республикада медицина тармоқлари кенгайиб бормоқда.** Касалхоналар, пионер лагерлари, шаҳар-ҳунар техника билим юртлари, кексалар ва инвалидлар уйида овқатланиш учун сарфланадиган харажат нормаси оширилди. Ҳозирги пайтда аҳолига 35 минг врач ва 1600 дан зиёд ўрта малакали медицина ходими хизмат кўрсатмоқда.

▲ **Республика истеъмол жамоат фондларининг анчагина қисми олий ва ўрта таълимни ривожлантиришга сарфланмоқда.** Олий ўқув юртида беш йил мобайнида мутахассис тайёрлаш учун 4500 сўм, техникумда эса 2 минг сўм атрофида маблағ сарфланмоқда. Ана шу рақамларга 340 мингдан зиёд студент ва техникум ўқувчилари оладиган стипендиялар ҳам киради.

▲ **Ўтган беш йилликда республика санаторий, курорт тармоқлари анчагина кенгайтирилди.** Санаторийлар ва дам олиш уйларида янги корпуслар қурилиши, ремонт ва ободонлаштириш ишлари учун 11,5 миллион сўм маблағ ишлатилди.

▲ **Ўзбекистонда болали оналарга эътибор йил сайин кучайтирилмоқда.** Ҳозирги пайтда 648 мингга яқин она давлат нафақасини оляпти. Уларга бир йил давомида тўланадиган ҳақ 80 миллион сўмдан ошиб кетади. 27 минг 100 кўп болали онага «Қаҳрамон она» фахрий унвони берилган.

▲ **Ўзбекистонда меҳнаткашларнинг касаба союзларининг имтиёзли йўлланмалари билан санаторий ва дам олиш уйларида ҳордиқ чиқариши яхши йўлга қўйилган.** Ўтган беш йилликда 574 минг меҳнатчи ана шундан хизматдан баҳраманд бўлди. 13624 киши эса курсовка бўйича даволанди. Шанба ва якшанба кунлари учун икки кунлик дам олиш йўлланмалари 157 минг кишига берилди.

▲ **Республика корхоналари ва қурилишларида 57 та профилакторий очилган.** Ўтган беш йилликда ана шу профилакторийларда 132 минг ишчи ва хизматчи ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда саломатлигини яхшилади.

• Бўш вақтларда

ЭЛЕКТРОЛИЗ УСУЛИДА

1925 йилда алюминий темирдан 1500 марта қиммат бўлган бўлса, эндиликда у темирдан уч мартагина қиммат, холос. Рудалардан электролиз усулида алюминий олина бошлангандан кейин, у саноат метали бўлаолади. Бу усулни 1886 йилда Чарльз М. Холл таклиф қилган эди.

Ўша вақтда Оберлин шаҳридаги коллежда химиядан дарс берган ўқитувчи-профессор Иветт Холл унинг ихтироси ҳақида шундай ҳикоя қилиб берган эди:

«...Мен ўзимни буюк кашфиёт қилган одам деб ҳисоблайман. Японияда тўрт йил хизмилдан дарс бериб, 1880 йилда қайтганимдан кейин, мен ўн олти ёшли бир йигитчага диққатимни жалб қилдим. Бу ўсмир бир неча центга шиша найли, пробиркали ёки шунга ўхшаган бирор нарса сотиб олиш учун лабораторияга келарди. Мен бу бола тўғрисида ҳеч нарса билмасдим, лекин унинг олим бўлиши ҳақида тез-тез ўйлардим. Чунки бу ёшдаги ҳамма болалар ўйин билан банд бўлган болаликнинг қизғин бир даврида у турли изланишлар олиб борарди. Бу ўсмир 21 ёшида рудадан алюминий ажратиб олиш усулини кашф қилган Чарльз М. Холлнинг худди ўзи эди.

Чарльз коллежга ўқишга кирди. Умумий ўқиш курсининг бир қисмини ўтгандан кейин, мен уни ўз лабораториямга олдим. Бир куни студентлар билан суҳбатлашаётиб мен: «Алюминий олишнинг арзон усулини топиб, уни саноат миқёсида ишлаб чиқаришга жорий қилган ихтирочи, инсониятга қилган катта хизматлари эвазига машҳур олимлик шуҳратига эга бўлади» дедим.

Мен Чарльзнинг ўртоқларидан бирига қараб: «Мен бу металл билан шуғулланаман» деганини эшитиб қолдим. У шу проблема устида ишлай бошлади. Жуда кўп усулларни қўллади, лекин ҳаммаси муваффақиятсиз бўлиб чиқаверди. Холл электролиз усулини синаб кўрмоқчи бўлди. Мен унга кераксиз эски прибор ва батареяларни бердим. Агар унинг йиғаётган асбобларини кўрсангиз кулгингиз қистарди. Турли идишлардан йиғиб олган кўмир бўлакларидан фойдаланарди. Лекин, ҳосил бўлган ток тажриба учун етарли эди.

Тез орада Холл коллежни тугатди ва бу ускуналарни ўзи билан бирга олиб кетди. Холлар оиласи ўрмонда яшарди. У уйидан узоқ бўлмаган жойда — ўрмон чеккасида лаборатория қурди ва тажрибани давом эттирди. Холл жуда қаттиқ ишлар ва тез-тез мени тажриба натижаларидан хабардор қилиб турарди.

Алюминий асосий хом ашёси ҳисобланган — алюминий оксидини эритадиган эритувчи топиш керак эди. Олти ойдан кейин Холл, оксид натрий алюминатнинг фторли бирикмасида унинг яхши эришини аниқлади.

Бир куни эрталаб Холл мени олдимга қувончли хабар билан чопиб кирди ва «Профессор, мен уни ажратиб олдим!» деди. Унинг кафтида биринчи марта электролиз усули билан олинган алюминийнинг 12 дона кичик бўлакчалари бор эди. Бу воқеа 1886 йилнинг 23 февралида бўлиб ўтган эди».

Ҳурматли оқшомхон, бугунги кунда алюминий ҳаётимиздан кенг ўрин олган. Ишлатаётган ва фойдаланаётган ана шу металлимиз саноатда ҳозир ҳам Чарльз М. Холл усули билан олинади.

М. ҲАМРОЕВ,
кимёгар.

МУҲИМ МАВЗУДА

Шу кунларда Чилонзор районидаги саноат корхоналарида ва қатор маҳаллаларда Ўзбекистон Компартиясининг XIX съезди қарорларини кенг пропаганда қилиш мақсадида турли тадбирлар ўтказилмоқда. Усмон Юсупов, 4-маданият уйларида, Домбробод, Мевазор, 2-Қатортол, Москва, 3-Чархкамолон маҳаллаларининг меҳнаткашлари ўртасида ўтказилаётган суҳбатлар тингловчиларга жуда ҳам манзур бўлмоқда. Бу кечаларда қатнашаётган кишилар Совет Ўзбекистонининг ўнинчи беш йилликда янада собит қадамлар билан тараққий этиши ҳақида кўп маълумотларни билиб олмоқдалар.

Меҳнаткашлар ўртасида республика партия съезди қарорларини пропаганда қилишда Энгельс номли чет тиллар педагогика институти доценти, тарих фанлари кандидати М. Камолов, ўқитувчи К. Жуманиёзов, республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи Т. Олимова ва бошқа бир қатор лекторлар иштирок этишяпти.

МАҚОМЧИЛАР АНСАМБЛИ

4-маданият уйи қошида янги мақомчилар ансамбли тузилди. Унга райондаги корхоналар, ўқув юртлари ва муассасаларнинг қобилиятли ишчи ва хизматчилари жалб этилган. Янги ҳаваскорлик коллективи дастлабки концерт программасини тайёрлади. У ўз маҳоратини корхоналарда ва маҳаллаларда намойиш қилади.

ЎСМИРЛАР КУТУБХОНАСИ

Шаҳарда биринчи марта Чилонзор районида ўсмирлар кутубхонаси ташкил қилинди. 6-кварталда жойлашган бу маданият муассасаси 2000 дан зиёд турли адабиёт билан таъминланди. Ҳозирда районда 16 та кутубхона ишлаб турибди. Уларнинг китоб фонди 270 минг адабиётдан иборат. Бу йил яна 2 та янги кутубхона очилади.

КИЗИҚ ГАПЛАР

2 5 6 КИЛОГРАММЛИ НОН

Ғарбий Германиянинг Бамберг шаҳридаги нонвойхоналардан бирида янги «жаҳон рекорди» ўрнатилди. Бу ерда узунлиги 8,5 метр ва оғирлиги 256 килограмм бўлган буханка нони тайёрланди. Бу улкан нонни пишириш учун 3,5 соатдан зиёд вақт керак бўлди.

Нонвойхона эгаси бундан бир неча вақт муқаддам ғаройиб рекордлар рўйхатида нонвойликда 1972 йили Бельгияда жуда катта натижа қўлга киритилгани, ўшанда ёпилган ноннинг оғирлиги 135 килограмм бўлганлиги ҳақидаги хабарни ўқиган эди. Энди Бамбергда истиқомат қилувчи бу киши ўзининг ўрнатган «рекорди»дан зўр қониқиш ҳосил қилди. Чунки, у тайёрлаган нон аввалгисидан икки бараварга ўзиб кетди.

НИНАЧИЛАР ҲАҚИДА

Яқинда Японияда бўлиб ўтган аҳолини рўйхатга олиш пайтида Иоккаити шаҳрида истиқомат қилувчи С. Исида «Шуғулланадиган машғулотингиз тури нима?» деган саволга «Упаэликлар дўконининг эгасиман» деб ёзиб қўйди. Бироқ, у дўкондаги барча ишларини аллақачоноқ хотинига топширган экан. Исиданинг ўзи бўлса, кечирган ҳаётининг 44 йилидан 30 йилини ниначиларни тутишга бағишлаган. У Японияда ҳашаротларнинг ана шу отряди бўйича йирик мутахассис ҳисобланади. Исида ишқибоз бўлган ўз ниначилари тўғрисида тўртта китоб ёзган.

• *Автомобиль ишқибозларига*

«ВИХРЬ»—АВТОПИЛЕСОСИ

Автомобилингиз салонини тартибга келтиришда кичик габаритли «Вихрь» — автопилесоси ғоят қўл келади. Пилесос 12 вольт кучланишдаги аккумулятордан қувват олиб ишлайди. Ана шундай қувватда ишлаш унга ўтириб қолган чангларни, ўриндиқлардаги ғилофлар, оёқ остига тўшаладиган гиламчаларни тозалаб, дил қувнайдиган ҳолга келтириш имконини беради. Пилесоснинг оғирлиги 3,5 килограмм бўлиб, баҳоси 30 сўм туради.

«СИГНАЛ-372»

Кўринишдан унча катта бўлмаган бу прибор кечқурун ва тунги вақтларда тўхтаб турган транспорт воситаларининг бахтсиз ҳодисалардан қутулишини таъминлайди. Унинг ишлаши 5 вольтли доимий ток кучланишига мўлжалланган. Бу сигнализаторни ишга ҳозирлаш учун бир минутдан камроқ вақт кетади. Ўзгарувчан резистор регулятори ундан товуш чиққанга қадар буралади. Регуляторнинг бундай сўнгги бурилиши ва атроф-айлана ёруғлик даражасига қараб, унда фотоэлемент иш режими ўрнатилади. Бу асбоб машинанинг орқа ойнасига техника вазелини ёрдамида мустаҳкам ўрнатилади. Машинангизга ўзга автотранспорт чироқлари ёруғлиги яқинлашиши билан сигнализатордаги лампочка бахтсиз ҳодисадан огоҳлантириб, ёниб ўча бошлайди.

• Ҳар тўғрида

Чиқиндилардан табиий газ

Тоғ-тоғ бўлиб уюлиб кетаётган чиқинди ва ахлатлар ҳозирги пайтда Американинг йирик шаҳарлари учун жиддий проблема бўлиб қолди. Бундай чиқиндиларни йўқотиш теварак-атрофни ифлослантириши турган гап, албатта. Ана шу туфайли кейинги пайтларда чиқиндилардан энергия манбалари сифатида фойдаланиш бўйича бир қанча лойиҳалар таклиф этилди. «Ю. С. Ньюс энд Уорлд рипорт» журналининг хабар беришича Америка Қўшма Штатларида ана шунга ўхшаш бир қанча корхоналар қурилди. Бу корхоналарнинг айримлари чиқиндиларни иссиқлик электр станцияларида ёқиш учун уни майдалайди. Бошқа корхоналар эса табиий газ ўрнида фойдаланиладиган қилиб уни қайта ишламоқда. Шунингдек, бу чиқиндиларни суюқ ёқилғи қилиш учун уни қайта ишлаш мўлжалланмоқда. Олимларнинг таъкидлашича, ана шундай йўл билан яқин келажакда чиқиндиларнинг 10 процентга яқини фойдаланилади.

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 17|II да **Уйланиш**, 18|II да **Парвона.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 18|II да **Кўнгли ёш қариялар**, 19|II да **Жон қизлар.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 17|II да **Оқар сувлар.** (17.30), 18|II да **Тинмасин соз** (17.30), 19|II да **Тинмасин соз** (16.00).

КИНО

16 ФЕВРАЛДА

Инсон қалби ҳақида қисса — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК», САНЪАТ САРОЙИ (кечқурун), «ЧАЙКА» (18.45, 21.15), «ҚОЗОҒИСТОН» (20.00), «МОСКВА» (18.30, 20.45), «ДРУЖБА» (17.00, 20.00), «НУКУС» (17.00, 20.00).

Йўқолган экспедиция — НАВОИЙ номли, «КОМСОМОЛ 50 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун), «ДРУЖБА» (18.00).

17 ФЕВРАЛДА

Инсон қалби ҳақида қисса — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК», САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун), «ЧАЙКА» (11.00, 13.30, 16.00, 18.45, 21.15), «ҚОЗОҒИСТОН», (12.00, 13.00, 16.00, 20.00), «МОСКВА» (11.00, 13.30, 16.00, 18.30, 20.45), «ДРУЖБА» (11.00, 14.00, 17.00, 20.00), «НУКУС» (11.00, 14.00, 17.00, 20.00).

Йўқолган экспедиция — НАВОИЙ номли, «КОМСОМОЛ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «ДРУЖБА» (12.00, 15.00, 18.00).

БАШНЯЛИ КРАНЛАР БЎЙИЧА 2-МЕХАНИЗАЦИЯ БОШҚАРМАСИ БАШНЯЛИ КРАН МАШИНИСТЛАРИНИ ТАЙЁРЛАЙДИГАН 5 ОЙЛИК КУРСЛАРГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Ўқувчиларга ҳар ойда 75 сўмдан стипендия бериладн.

ЁЛҒИЗ КИШИЛАР ЁТОҚХОНА БИЛАН ТАЪМИНЛАНАДИЛАР.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Ш. Руставели кўчаси, 19-уй. Ўқув комбинати («Радость» магазини қаршисида).

«ТАШХОЗКУЛЬТТОРГ»НИНГ 47–МАКТАБ–МАГАЗИНИ

(Муқимий кўчаси, 1-уй)

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

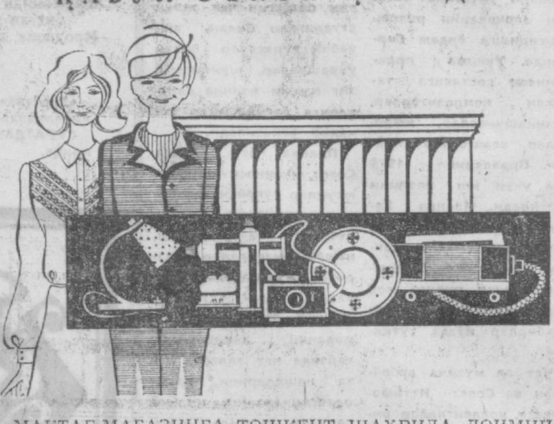

МАКТАБ-МАГАЗИНГА ТОШКЕНТ ШАҲРИДА ДОИМИЙ ЯШОВЧИ, 8—10-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ 18—24 ЁШЛИ ЙИГИТ-ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

СОВЕТ САВДОСИ СОТУВЧИСИ КАСБИНИ ТАНЛАГАНЛАРДАН ҲУЖЖАТЛАР 1 МАРТГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

МАШҒУЛОТЛАР — 1 МАРТДАН БОШЛАНАДИ.

ЎҚИШ МУДДАТИ — ОЛТИ ОЙ.

ЎҚУВЧИЛАРГА ҲАР ОЙДА 45 СЎМДАН 54 СЎМГАЧА СТИПЕНДИЯ БЕРИЛАДИ.

ЎҚИШ ДАВРИ — МЕҲНАТ СТАЖИГА ҚЎШИЛАДИ.

МАШҒУЛОТЛАР ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

МАКТАБ-МАГАЗИНЛАРНИ ТУГАТГАНЛАР «ТАШХОЗКУЛЬТТОРГ»НИНГ МАГАЗИНЛАРИГА ИШГА ЮБОРИЛАДИЛАР.

ЎҚИШНИ БИТИРИБ СОВЕТ САВДОСИ ХОДИМИ КАСБИГА ЭГА БЎЛГАНЛАР ТОШКЕНТ СОВЕТ САВДОСИ ТЕХНИКУМИГА ИМТИЁЗЛИ РАВИШДА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИЛАР.

МАКТАБ-МАГАЗИНГА КИРУВЧИЛАР ТОРГ ДИРЕКТОРИ НОМИГА ЁЗИЛГАН АРИЗА БИЛАН БИРГА ҚУЙИДАГИ ҲУЖЖАТЛАРНИ ҚЎШИБ ТОПШИРАДИЛАР:

маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, 6х9 см. ҳажмдаги 2 дона фотосурат, паспорт.

«ТАШХОЗКУЛЬТТОРГ»

«УЗТОРГРЕКЛАМА»

РЕЗИНАЛИ ПОЙАФЗАЛ

У кийишда ҳар томонлама қулайдир. Айниқса, ёмғирли кунларда қўл келади.

«Ташобувьторг» магазинларида

БУНДАЙ ПОЙАФЗАЛЛАРНИНГ БАРЧА РАЗМЕРЛАРИ САВДОГА ЧИҚАРИЛГАН.

Мамлакатимизда ишлаб чиқарилган хотин-қизлар ва болаларнинг этиклари;

эркакларнинг европача галошлари;

мамлакатимизда фловер-лакдан тайёрланган хотин-қизларнинг 35—39 размердаги этиклари.

Хром ва суқнодан тикилган эркаклар 38—45 размердаги ботинкалари;

Каунас резина буюмлари заводида тайёрланган 39—46 размердаги эркаклар кедилари.

МАГАЗИНЛАР АДРЕСИ:

1 — Киров кўчаси, 23-уй;
2 — Кафанов кўчаси — 106-уй;
7 — Новомосковская кўчаси, 17-уй;
10 — Луначарский маркази;
11 — Усмон Юсупов кўчаси, 119-уй;
17 — Марказ—4, Навоий кўчаси, 11-уй;
19 — 1-«Қорақамиш» массиви, 4-квартал, Ҳасанова кўчаси, 13-уй;
28 — Ш. Руставели кўчаси, 111-уй;
29 — Қатортол кўчаси, 10-квартал, 15|63.
34 — «Юнусобод» массиви, Аҳмад Дониш кўчаси, А—1, 55-уй;

МАГАЗИНЛАРИМИЗГА МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ!

«ТАШОБУВЬТОРГ».
«УЗТОРГРЕКЛАМА».

Тошкент Марказий универмагида

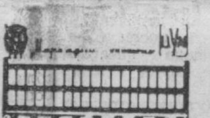

17—21 февраль кунлари

САВДО ЗАЛИНИНГ БИРИНЧИ ҚАВАТИДА ТРАНЗИСТОРЛИ РАДИОПРИЁМНИКЛАР ВА МАГНИТОФОНЛАР САВДОСИ БЎЙИЧА

САВДО КЎРГАЗМАСИ ЎТКАЗИЛАДИ

ТРАНЗИСТОРЛИ РАДИОТОВАРЛАР ФОЙДАЛАНИШ УЧУН ҚУЛАЙ, ПИШИҚ, АЪЛО ЭЛЕКТРИК ВА АКУСТИК ПАРАМЕТРЛИ, ЧИРОЙЛИ ТАШҚИ КЎРИНИШГА ВА БЕЗАККА ЭГАДИР.

САВДО КЎРГАЗМАСИДА ВАТАНИМИЗДАГИ ЗАВОДЛАРДА ИШЛАБ ЧИҚАРИЛГАН 40 ГА ЯҚИН МАРКАДАГИ ПРИЁМНИКЛАР ВА МАГНИТОФОНЛАР НАМОЙИШ ҚИЛИНАДИ.

Савдо кўргазмасига марҳамат қилинг!

ТЕЛЕВИЗОР

16 ФЕВРАЛЬ — ДУШАНБА

Биринчи программа. Тошкент кўрсатади. 18.00 Кўрсатувлар программаси. **Рус тилида:** 18.05 «Туғилган кун». Болалар учун мультфильм. 18.20 «Совет Армияси жангчилари учун». Туркистон Ҳарбий Округи қўшинлари тарихи музейидан репортаж. 18.45 «Ўзбекистон Компартияси XIX съезди қарорларини амалга оширамиз!». «Қишлоқ ҳаёти». 19.15 «Ахборот» информацион программаси. 19.30 «Совет Ўзбекистонининг композиторлари». Матниёз Юсупов (ўзб.). **Москва кўрсатади.** 20.25 «Сионизм: алдамчилик ва фактлар». **Тошкент кўрсатади. Ўзбек тилида:** 20.55 КПСС XXV съезди делегатлари ҳикоя қиладилар. 21.05 «Ахборот» информацион программаси. 21.25 «Нафосат оламида». **Москва кўрсатади.** 22.00 «Вақт» информацион программаси. 22.30 XII қишки олимпия ўйинларининг ёпилиши. Инсбрукдан олиб кўрсатилади. 24.00 Янгиликлар.

Иккинчи программа. Москва кўрсатади. 18.00 «Онамларнинг мактаби». 18.30 «Буратино кўргазмаси». 19.00 Янгиликлар. 19.15 А. Барто. «Мен шеър ёзмаган пайтимда». 19.50 «И. Штраус вальслари». Москва Давлат филармониясининг Академик симфоник оркестри чалади. **Тошкент кўрсатади.** 20.25 «Олдинда бораётганлар», «Дўстларим ва ўзим ҳақимда». «Ўзбектелефильм» студиясининг телевизион ҳужжатли фильмлари (ўзб.). **Москва кўрсатади.** 20.55 «Строговлар». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 5-серия. **Тошкент кўрсатади. Ўзбек тилида:** 22.00 «Кинокўзгуда — ҳаёт». Кўрсатув. 22.45 «Учишга рухсат этинг». Бадиий фильм. 00.20 Кўрсатувлар программаси.

Учинчи программа. Душанба кўрсатади. 18.00 Кўрсатувлар программаси. **Рус тилида:** 18.05 «Билим» телевизион мактаби. 18.40 Болалар учун телефильм. 19.15 Янгиликлар. 19.30 «КПСС XXV съездининг делегати». 19.35 «Партия ташкилоти ва социалистик мусобақа». 19.55 Мультфильм. **Тожик тилида:** 20.10 «Бутуниттифоқ социалистик мусобақанинг ғолиби». 20.30 Телефильм. 21.05 «Ахбор». 21.20 «КПСС XXV съездининг делегати». 21.25 «Қуёшли ўлка манзаралари». 21.55 Душанба кўрсатувларининг охири.

17 ФЕВРАЛЬ — СЕШАНБА

Биринчи программа. Москва кўрсатади. 10.00 Янгиликлар. 10.10 Эрталабки гимнастика машғулотлари. 10.30 «Буратино кўргазмаси». 11.00 «Строговлар». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 5-серия. 12.05 «И. Штраус вальслари». 15.35 Телевизион ҳужжатли фильм. 16.30 Адабиётдан ўқув кўрсатув. 17.15 «Ишчи виждони». 17.45 «Орлёнок» телестудиясининг концерт зали **Тошкент кўрсатади.** 18.15 Кўрсатувлар программаси. Болалар учун «Камалак» программаси. 18.20 «Петя лақабли қуёнча қандай қилиб шаҳарга борди». Мультфильм (рус.). 18.35 Пионер дружиналарининг телевизион кўриги (ўзб.). **Рус тилида:** 19.15 «Ахборот» информацион программаси. 19.30 «Съезддан — съездгача». Экранда — Тошкент. **Москва кўрсатади.** 20.00 «Корвалан қалби». Ҳужжатли фильм премьераси. Сценарий автори ва режиссёр Р. Кармен. **Тошкент кўрсатади. Ўзбек тилида:** 20.50 Ўн минут музика. 21.00 «Ахборот» информацион программаси. 21.20 Телевизион театр. М. Ю. Лермонтов. «Демон». **Москва кўрсатади.** 22.00 «Вақт» информацион программаси. **Тошкент кўрсатади. Ўзбек тилида:** 22.30 «Қишлоқ хўжалик билимлари телевизион халқ университети». Ўсимликшунослик факультети». 23.00 «Кино оламида». Кўрсатув. 24.00 Кўрсатувлар программаси.

Иккинчи программа. Тошкент кўрсатади. 11.25 Кўрсатувлар программаси. **Рус тилида:** 11.30 Л. Н. Толстойнинг «Уруш ва тинчлик» романида халқ ўйлари. Адабиётдан ўқув кўрсатуви. 12.00 «Мен эртак излайман». «Мерген». Телевизион фильмлар. 12.25 «Комил Яшин — машҳур ўзбек совет драматурги». Адабиётдан ўқув кўрсатуви. (ўзб.). **Тошкент кўрсатади.** 17.15 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Олий математика (ўзб.). **Москва кўрсатади.** 18.15 Эфирда — «Молодость». 19.00 Янгиликлар. 19.15 «Болалар боғчасида бир кун». 19.30 СССР халқ артистлари К. С. Станиславский, В. И. Немирович-Данченко номли Москва музикали театри балети солистларининг концерти. **Тошкент кўрсатади.** 20.00 «Боку ва бокуликлар». Ҳужжатли фильм (ўзб.). **Москва кўрсатади.** 20.50 «Строговлар». «Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси 6-серия. **Тошкент кўрсатади.** 22.00 КПСС XXV съезди шарафига. «Автомобиль корхоналари йўқламаси». (ўзб.). **Москва кўрсатади.** 22.30 «Оқ йўл!». 24.00 Янгиликлар.

Учинчи программа. Тошкент кўрсатади. 18.55 Кўрсатувлар программаси. 19.00 «Капитализм умумий инқирозининг ҳозирги босқичи тўғрисида». Тарихдан ўқув кўрсатуви (рус.). **Ўзбек тилида:** 19.30 «Классик куй саҳифалари». 20.00 Тошкент янгиликлари. 20.15 «Санъат турлари. Театр санъати». Эстетикадан ўқув кўрсатуви. 20.55 Реклама. 21.05 Олис юлдуз шуъласи». Бадиий, фильм 1-серия.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси А. С. Пушкин номидаги Тил ва адабиёт институти коллективи институтнинг илмий ходими, филология фанлари кандидати О. Қосимхўжаевага отаси

Иброҳим ҚОСИМХЎЖАЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 4 БЕТ.

16 ФЕВРАЛЬ, 1976 й.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000; ТОШКЕНТ, ГСП, «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ, 26-УЙ.

Р—02215. Ўзбекистон КП Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри, «Правда Востока» кўчаси, 26. ИНДЕКС 64579. Нашр В—3013.

ТЕЛЕФОНЛАР: коммутатор—33.02.49 дан 33.02.58 гача. Эълонлар бўлими—33-81-42.